

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Franqueo Pagado
 Concesión 1605

Semanario Lituanos Apolítico
 Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
 U. T. 45 - Loria - 1018
 Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

La Voz de los Lituanos en Argentina" - Semanario Lituanos de mayor difusión

Atskiras numeris 10 c.
PRIMUMERATA: Argentinoj,
 visoj Pietų ir Šiaurės Amerikoj,
 Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 5.00 argentiniski pezai metams, 3 pezai pusmečiui. Adreso pakeitimas veltui. Raštus ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires

Nr. 420

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS LAPKRIČIO — NOVIEMBRE 3 DIENĄ 1938 METŲ

METAI (AÑO) X.

ZUVO ISPANIJOS FAŠISTŲ KARINIO ORO LAIVYNO „ŽVAIGŽDĖ“ RAMON FRANKO SU PAGELBININKAIS

ZUVO ISPANIJOS FAŠISTŲ VADO BROLIS SU KOMPANIJA

Spalių 28, 1938 žuvo geriausias Ispanijos fašistų aviatorius Ramon Franco, diktatoriaus Francisco Franco brolis, kuris 1926 m. buvo atskridęs Argentinon.

Pulkininkas Ramon Franco va dovavo fašistinėmis oro laivyno bazėmis Mallorca salose. Jo „veikla“ prieš respublikonus buvo labai gerai žinoma, kaip vieno iš aršiausių puolikų. Minėtą dieną jis skrido „į darbą“ savo hidroavionu. Bet išskrido ir daugiau negrįžo. Burgos karo laivai jo pradėjo ieškoti ir pagaliao atrado plūduriojant sulaužytą hidroavioną. Iš jo skeveldrų tapo ištraukti šie lavonai: Hidroavioną vairavusio Ramon Franco, kapitono Melchor Sangro, pulkininko Dominguez ir mechaniko. Radiotelegrafisto nesurado.

LIAUDIES FRONTAS LAIMĖJO RINKIMUS ČILEJE

Pereitą savaitę įvyko prezidento rinkimai Čilės respublikoj. Visos darbininkų organizacijos į rinkimus ėjo vieningai ir dėl to prezidentu tapo išrinktas liaudies fronto kandidatas profesorius Pedro Aguirre Cerda. Naujai išrinktas prezidentas pareiškė, kad laikydamasis konstitucijos, jis pildys darbo klasei duotus pasižadėjimus.

Miestų valdybų ir savivaldybių rinkimuose taipgi laimėjo pažangiųjų žmonių kandidatai.

Naujame Čilės ministerių kabinete yra penki ministrai radikalai, liaudies fronto žmonės. Naujame kabinete nėra nė vieno atžagareivio generolo Ibanez draugo.

Atžagareiviai dėl to triukšmauja ir ruošiasi kelti revoliuciją.

ARGENTINIEČIŲ VISUOMENĖ MINI MADRIDO DIENĄ

Prieš du metus, t. y. lapkričio 7, 1936 Ispanijos liaudies kariuomenė atmušė nuo Madrido tarptautinio fašizmo pulkus. Ta diena iškilmingai minima viso pasaulio demokratijos.

Ispanijos respublikos draugų centras (B. Mitre 950, Bs. Aires) ruošia grandiozinį Madrido Dienos minėjimą šį pirmadienį, 7 - XI - 38 Luna Parke, 21:30 v. v. Įžanga platėjon \$ 2.00, generalė \$ 0,60.

Lietuviai darbininkai, respublikoniškos Ispanijos draugai, apilankykite Madrido Dienos minėjimą.

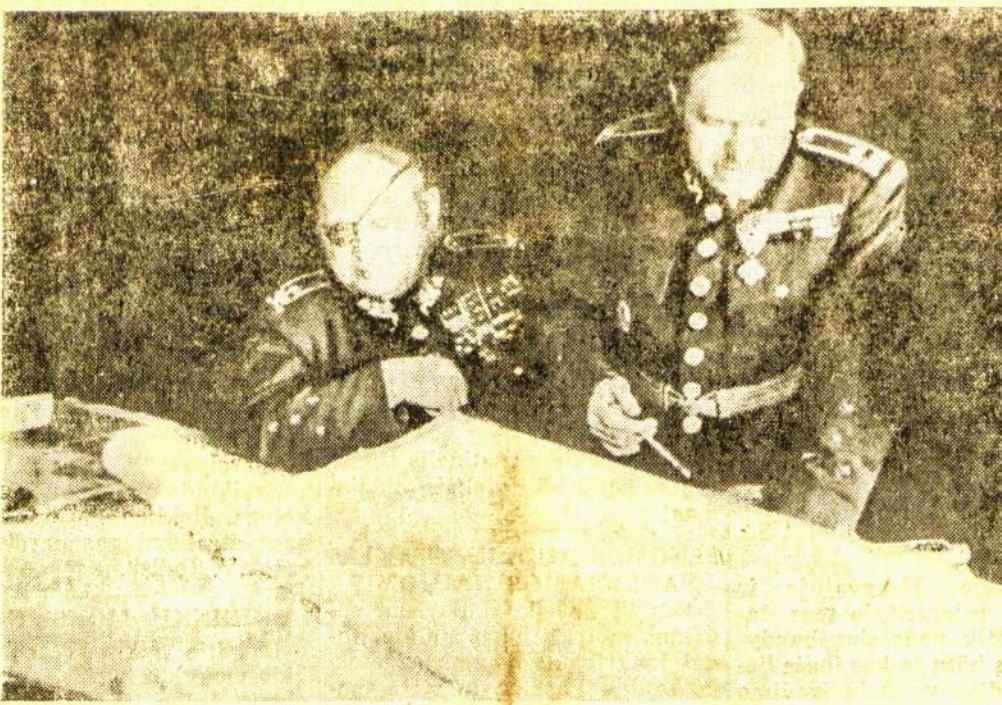
GAISRAS VOKIEČIŲ LAIVE „DEUTSCHLAND“

Hamburg - Amerika kompanijos laivas „Deutschland“ 28 - X - 38 atplaukė New Yorkan su 12 valandų pasivėlavimu. Mat kelionėje jame buvo kilęs gaisras, kurio gesinimas sutrudė laivo kelione.

Sovietų inžinieriams Poui-karpovui, Archangelskiui ir Ilutini viriausybe įteikė po 100.000 rublių pinigais dovanų už naujo modelio karo orlaivių išradimą.

ŠĮ SEKMADIENĮ „JOSE VERDI“ TEATRE

Av. Almirante Brown 736, susirenka Buenos Aires ir aplinkinių miestų lietuvių jaunimas ir šeimos. Mat visų sričių studijuojanti lietuviai menininkai duoda grandiozinį koncertą ir įžangos ima tik po 50 centavų nuo vyrų ir moterų. Vaikams veltui. Tai daroma DULR pirm. adv. R. Skipičio pagerbimui. Teatro durys atsidaro 14:30 v. programa prasideda 15 v. Po programos linksmi publikos šokiai. Visi į „Jose Verdi“ šį sekmadienį, 6 - XI - 38!

Laikinas Čekoslovakijos prezidentas (kairėj) generolas Syrový su savo generalinio štabo viršininku žiūri į iš visų pusių karpomą Čekoslovakijos žemlapį

VOKIEČIAI MASINIAI TREMIA LENKIJOS PILIEČIUS

NAUJI HITLERIO AGENTAI PO „NAUJĄ VOKIETIJĄ“

Berlyno spauda girtiasi, kad pusiau autonomiškų rutenų ir slavokų valdžių delegatai ieško Hitlerio patarimų, kai išsigelbėti nuo Vengrijos, atskilti nuo Čekoslovakijos ir prisidėti prie Vokietijos.

Slavokų teisingumo ministeris Dr. Dušansky iš Bratislavijos atvyko Vienon, kad pasitarti su Austrijos okupantais.

Nors rutenų tauta yra artimiausia ukrainiečiams ir ji niekuomet nekėlė maistų prieš kulturingą Čekoslovakiją, bet Berlyno valdžios papirkti keli rutenų veikėjai nekalba apie rutenų susitarimą su ukrainiečiais ir siekimą nepriklausomos Ukrainos, bet perša savo tautai Berlyno diktatoriaus jungą.

PASIMIRĖ TEISEJAS KAZYS KRIAUCIŪNAS

Rugsėjo 16, 1938 Seattle mieste pasimirė Vašingtono valstijos Aukščiausio Teismo teisėjas Kazys Kriauciūnas, 66 m. amžiaus. Parėjo iš teismo ir mirė.

Velionis buvo pedagogo Petro Kriauciūno brolis.

Chicago „Vilnis“ ir visi USA lietuvių laikraščiai plačiai rašo apie velionį, kuris būdamas 19 m. amžiaus dirbo anglių kasyklose, vėliau tarnavo USA kariuomenėje, paskui buvo USA emigracijos inspektorium Alaskoje ir Socialistų Partijos kandidatu Kongresan. Teisėju išbuvo keletą metų.

1921 m. Krikščiuonas lankėsi Lietuvoje, kada jo brolio (rusų armijos generolo) dukte iš Pskovo, atvykusi Kaunan su ARA sekretorium Mr. Thomb sukūrė šeimos židinį.

Čekoslovakijos dalintojai duoda Vengrijai dalį Rutenijos.

Argentinoje dienos šviesos taupymo laikas prasidėjo 1 - XI - 38. Laikrodžiai pavaryti valanda pirmyn visam vasaros laikui.

IŠ VOKIETIJOS DEPORTUOJAMA 150.000 LENKIJOS PILIEČIŲ, DIDŽIUMOJE ŽYDŲ, NEATNAUJINSIŲ SAVO PASŲ

Lenkijos valdžia susitarė su Berlynu, kad priverst 150.000 Lenkijos piliečių, gyvenančių Vokietijoje, išsipirkti naujus užsienių pasus kuriame nors iš 14 Lenkijos konsulatų Vokietijoje.

Iš tų 150.000 Lenkijos piliečių Vokietijoje bent trečdalis yra žydų.

Visi Lenkijos piliečiai, kurie neatnaujino savo pasų, Lenkijos prašymu Vokietijos policijos sumami, grūdami į traukinius ir desėtkais tūkstančių deportuojami Lenkijon.

PASIKEITIMAI LIETUVOS MINISTERIŲ TARYBOJE IR LIETUVOS BANKO VADOVYBĖJE

29 - 9 - 38 atsistatydino žemės ūkio ministeris J. Tubelis ir teisingumo ministeris B. Masiulis. Pirmojo portfelį pasiėmė premjeras kun. Mironas, o teisingumo ministeriu paskirtas V. Stašinskas, buvęs Lietuvos Banko valdytojas.

Lietuvos Banko valdyteju dabar yra Juozas Tubelis, o B. Masiulis paskirtas Valstybės Tarybos pirmininku.

VOKIEČIAI REIKALAUJA BELGŲ IR PORTUGALŲ VALDOMŲ KOLONIJŲ

Nepatvirtinti pranešimai iš Berlyno skelbia, kad Hitlerio valdžia reikalauja belgų Kongo ir portugalų valdomos Angolos, (kuroje Dr. Pakštas siūlė steigti lietuvių koloniją).

Šiuos reikalavimus vokiečiai statą kompesavimui karo metu prarastų ir dabar anglių valdomu kolonijū.

Musolini taipgi nori daugiau kolonijū Afrikoj ir kitur.

Argentino ex prezidentas Dr. A. Justo 29 - X - 38 laivu „Cap Arcona“ grįžo iš Europos. Aplankė Prancūziją, Italiją, Angliją, Belgiją, Šveicariją, Olandiją, Vengriją, Vokietiją ir Čekoslovakiją. Dr. Justo pabrėžė, kad Argentina privalanti daugiau pasirūpinti savo propagandą Europoje, nes iki šiol šią šalį ten permažai pažįsta.

MUSOLINI NORI DALYVAUTI PASAULIO DALYBOSE

Berlyno - Romos - Tokio ašis bando keisti pasaulio geografiją. Visus žmoniškumo principus pamynę imperialistai braukia iš žemėpalių mažesnes kulturingas tautas ir steigia vergiją.

Taip gimė japonų Manchukuo, taip Italijos imperija išsiplėtė Abisinijoje, taip Vokietijos naciai okupavo Austriją ir dalį Čekoslovakijos.

Mūsų tėvynė Lietuva yra sekanti tarptautinio fašizmo auka. Negana, kad pasaulio „galiūnai“ savu laiku mūsų Vilniją atplėšė atidavė iš įvairių tautų supilintai Lenkijai, bet dabar kepinasi sudraskyti visą Lietuvą. O Italijos diktatorius Musolini daro pastangas susitarti su anglais ir prancūzais Ispanijos klausimu, t. y. kad demokratijos nekliudytų jo agento Franko laimėjimui. Mat Musolini tokiu būdu nori atsiimti 7 milijardus lyrų, įdėtų Franko pagalbai, nekaltant apie laukiamą kompensaciją už žuvusius kareivius.

PASIKORĖ JUKNEVIČIUS

Rugsėjo 6, 1938, važiuodamas iš pikniko su savo autu įvyrto į griovį Chicago lietuvis Jonas Juknevičius, 45 m. amžiaus. Policija jį areštavo. Nuovadoje Juknevičius pasikorė.

„Naujinos“ praneša, kad jis pasikorė iš nusivytos virvės iš drabužių. Kada ant rytojaus policistas atidarė jo sėlę, kad išleist laisvėn, tai Juknevičius ne tik jau buvo išsipagriojęs, bet ir sau gyvybę atėmęs.

Šis įvykis labai sužadino Chicago lietuvius.

Prancūzijos Marselyje 28 - X - 38 kilo gaisras, visai dienai nutraukęs ten vykusį radikal-socialistų kongresą. Gaisre žuvo 5 žmonės, 25 sužeisti. Materialiai nuostoliai milžiniški.

Chicagoje 3 - X - 38 pasimirė laisvamani P. Dubickas.

RUOSIA SUSV. LIET. ARG. DARBUOJASI II SKYRIUS

Valentin Alsinoje, Villa Diamante pušyne šį sekmadienį, 6 - XI - 38 nuo pat ryto kas nori atvažiuoja su savo produktais, o kas nori, tai 12 val. sėda prie bendro asado stalo, sumokėdamas \$ 1.00. Po to įvyks linksmas piknikas, kurin įžangos vyrai moka 50 centavų, moterys 30 c., o vaikai nieko nemoka. Griausminga S. L. A. muzika ir ūpas bus tikrai šventadieniškas ir draugiškas. Visi alsiniečiai su savo draugais prašomi nepamiršt atsilankyti.

LLOYD GEORGE SMARKIAI KRITIKUOJA ANGLIJOS VALDŽIĄ

Garsusis Anglijos politikas ir buvęs premjeras David Lloyd George, 26 - X - 38 Londone pasakė prakalbą „laisvosios bažnyčios“ organizuotame banke.

Savo kalboje Lloyd George pareiškė, kad Chamberlaino politika yra pražūtinga Anglijai. Dabartinė Anglijos valdžia pralošė Kinijos, Etiopijos, Ispanijos ir Čekoslovakijos klausimuose.

Chamberlainas išaugino priešą ne vien Anglijai, bet visai žmonijai, pataikaudamas Hitleriui. Anot Lloyd George, Anglijos valdžia neturėjusi kalbėti su Hitleriu, bet į visus grasinimus turėjusi atsakyti kanuolių šūviais.

ARGENTINOS ISPANŲ SIMPATIJOS SU RESPUBLIKONAIŠ

Visuose Argentinos miestuose yra daugybė Ispanijos išeivių draugijų ir klubų. Pilietinio karo pradžioj daugelio draugijų vadovybėje stovėjo atžagareiviai, bet dabar jie šluojami lauk, o jų vietas užima lealės Ispanijos draugai.

Pereitą savaitę Buenos Aires mieste įvyko „Centro Gallego“ vadovybės rinkimai. Ir čia pralaimėjo frankininkai, o vadovybė perėjo į respublikos draugų rankas. Už demokratų kandidatus balsavo 9840 narių, o atžagareivių kandidatai gavo tik 2690 balsų. Pirmininku išrinktas respublikonų draugas Jose Neira Vidal.

Villa Maria miestelio ispanai sudėjo virš 20 tūkstančių pežų ir siunčia ambulanciją lealėn Ispanijon.

Net ir toki tolimi Argentinos rajonai, kaip Ushuaia, El Zapallar, Longuimay, Manchuino, San Carlos de Bariloche, Noctinger, Tres Lomas, Dionisia, Guatimozin ir kiti stambiomis aukomis prisideda prie respublikos valdžios rėmimo.

Ne vien ispanai, bet visas demokratinis pasaulis privalo eiti talkon Ispanijos respublikos vyriausybei, kovojančiai prieš fašistinį smurtą.

SIMTAS MILIJONŲ PEŽŲ VIESIESIEMS DARBAMS

Argentino vyriausybė 3 - XI - 38 per New Yorko firmas Morgan ir Stanley Company užtraukė 25 milijonų dolerių paskolą dešimčiai metų, už 4% metinių. Ta milžiniška paskolos suma (ar ti šimto milijonų pežų) bus vartojama viešųjų darbų vykinimui Argentinoje.

„La Nación“ ir kiti dienraščiai skelbia, kad 25 - X - 38 Argentinos u. r. ministeris Dr. Cantillo palacio San Martin patalpose davė banketą svetimu valstybių diplomatinų atstovų garbei. Pakviestų ir dalyvavusių atstovų sąrašuose yra Lietuvos ministro p. J. Aukštuolio ir ponios Birutės Aukštuolienės vardas.

Argentino kukuruzų derlinus šiemet pasiekė 4.424.000 tonų.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Ba. Aires, Lapkričio 3. 1938.

KUNIGAUT NEAPSIMOKA

Juo daugiau žmonės apsišviečia, tuo prastesnis bus kuni-gams. Štai „Laisvė“ 28 - 9 - 38 rašo, kad Kanadoje įsventintas Rymo katalikų bažnyčios kunigas J. Baltrūnas metė altorių ir atsidarė laikraščiu, adatų, siūlų ir šukučių krautuvėlę 358 Grand Street, Brooklyn, N. Y., USA.

To dienraščio atstovui kunigas Baltrūnas pareiškė, kad iš kunigavimo Amerikoje jau visiškai mažai biznio galima padaryti, del to jis ir verčiasi krautuvėlės bizniu.

Matomai ir Argentinos lietuvių tarpe susipratimas yra aukštai pakilęs, kadangi čia nepri-gijo nė švagzdys, nė Dikinevičius, nė Bumša, nė Janilionis nė kiti kunigai. Ypač paskutinytis mažai biznio tepadarė iš poterių: Vieton mišiolio, jis daugiau reikalų turėjo su bugalteriškių knygų skutimu, su švento Kazimiero vardu išleistomis rifomis ir šiaip griešnais gspadoriškais reikalais.

ATRADO „UŽSIENI“

Vilniaus „Aidas“ 20 - 9 - 38 rašo:

„A. Lengvinas, kalbėdamas apie užsienio lietuvių spaudos kalbą (GK 1 sąs. 1 p.), pažymi, kad iš visų užsienio lietuvių mūsų Vilniaus lietuvių kalba, esanti visai tokia pati, kaip Lietuvos spaudos kalba“.

Jau mes „A. L. Balse“ stebėjome iš „Gimtosios Kalbos“, kad ji Seinų, Trakų, švenčionių ir kitų Lietuvos sričių gyventojus vadina „užsieniečiais“. O „Aidui“ taipgi labai patiko, kad kauniškiai vilniečius vadina „užsieniečiais“... Gana jau gana!

„DARBUI“ 3 METAI

Urugvajaus lietuvių dvisavaitinis laikraštis „Darbas“ savo numeriu 57- u, išėjusiu iš spaudos 22 - X - 38, įžengė į ketvirtuosius gyvavimo metus.

Jubiliejinis numeris išėjo 10 puslapių. Nors laikraštis nedidelio formato, bet techniškai atžvilgiu sutvarkytas pavyzdžiai, ko kreditas priklauso raidžių rinkėjui, kuris pats jubiliejiname numeryje rašo, kad raidžių turima tik dviems puslapiams ir atspaudžiamas koja minima mašinėlė.

Tam raidžių rinkėjui priklausė didžiausias kreditas del „Darbo“ išsilaukymo.

Kitas Urugvajaus lietuvių savaitraštis „Naujoji Banga“ per virš 7 metų išleido 166 numerius. Pirmieji jos kūrėjai, del savitarpio intrigų pasitraukė. Likusieji „N. Bangos“ rėdytojai pasižymi ypatinga taktika. „N. Banga“ daug suvargino byla del neat-sargios korespondencijos patalpinimo, o dabar antra 100 pežų pabauda del apsilenkimo su šalies įstatymais laikraščio registravimo reikale.

PASIUNTINYBĖ VARSUVOJE

„Vilniaus Rytus“ 13 - 9 - 38 patiekia Lietuvos Pasiuntinybės Varšuvoje personalo sąrašą:

„Dabar Pasiuntinybės personalas yra toks: 1) pasiuntinys ir įgaliotas ministeris pulk. Kazys Škirpa, 2) Pasiuntinybės patarėjas dr. Antanas Trimakas, 3) sekretorius J. Povilas Kairiūkštis, 4) karo atstovas (ataše) gen. štabo pulk. Aloyzas Valušis ir trys tarnautojos: Birutė Avižonytė - Blažienė, Stefanija Stančikaitė ir Karolė Požeraitė.

Konsuliarinio skyriaus: 1) Pasiuntinybės sekretorius ir šio skyriaus vedėjas Antanas Andrašius, 2) Vytautas Alseika ir 3) Kostas Noreika. Be to, padedamąjį personalą sudaro du tarnautojai ir šoferis.“

Lietuvos Pasiuntinybės Varšuvoje adresas: Al. Ujazdowskie 17.

Varšuvoje nuolat gyvena „Lietuvos Aido“ korespondentas Stasys Leskaitis. Neseniai lankėsi Savivaldybių Dep. direktorius

Pranas Barkauskas. Vyriausias „Lietuvos Žinių“ redaktorius Jonas Kardelis taipgi lankėsi Varšuvoje.

Savo straipsnį — Lietuvos Pasiuntinybė Varšuvoje — „Vilniaus Rytus“ šitaip užbaigė: „Panašiai vienas kitas ir Varšuvos didikų nudūmia Kaunan. Sunkiau yra nuvažiuoti ir atvažiuoti tik paprastiesiems „miruoliams“.

USA LIETUVIŲ RADIO

Jonas Valaitis „Lietuvos Aido“ 9 - 9 38 rašo:

„Lietuvoje radio stočių yra dvi. Radio abonentų apie 60.000 Tai dar labai mažai.

Amerikoje lietuvių yra apie milijonas. Lietuviškų radio programų turima: New Yorke ir Chicagoje po kelias kasdien, Philadelphiaj viena kasdien, Bostone du kartu per savaitę, Pittsburghe kartą per savaitę, Wilkes Bare, Pa, kartą per savaitę, Detroit, Mich., Clevelande, Ohio, žiemą kartą per savaitę ir eilę kitų lietuvių centrų rečiau.“

Tokios dažnos radio valandos jungia visos Šiaurinės Amerikos lietuvius. Jos ypač patarnauja nemokantiems lietuviškai skaityti. Visą tą kultūrinę ir tautinę propagandą ir lietuviškos muzikos bei dainos koncertus išlaiko vien skelbimai, duodami USA lietuvių firmų.

Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje toje srityje mes darome dar tik nedrausius bandymus. O jau būtų laikas imtis lietuviškų radio valandų įvedimo su didesniu pasiryžimu, tuom labiau, kad aukštai išstobulintas ir plačiai išvystytas radio transliavimas. Pietų Amerikoje yra visiškai nesunkiai prieinamas.

SARAPO PASTABOS

Brazilijos „Šviesoje“ (Nr. 40) Sarapas D. rašo pastabas politiniams klausimais. Sarapas yra kunigas. Bet štai ką jis rašo savo organe apie kunigo Juozo Janilionio bendradarbių - cirkuliarininką ir pašalpių lėšų malversavimo tvirtintoją „konsulą“ Po vilą Gaučį:

„P. Gaučys diplomatijoje padarė tiek klaidų, iš kurių dar šiandien sunku išbristi. Pavyzdžiui jo skundai politinei policijai del kai kurių mūsų tautiečių veikimo... nekaltant jau apie tas intrigas, kuriomis sukiršino atskirus žmones. Šis žmogus, kalbant atvirai, del savigarbos ir takto stokos, diplomatinei tarnybai visai netinka. Todėl nėra nuostabu, kad jis jokios pagarbos Brazilijos lietuvių kolonijoje neturėjo. Dargi net tose įstaigose, kurioms jis skundus rašė, nuomėnė apie jį buvo ir tebėra bloga. Ir tas žmogus mus valdė ketverius metus!“

Argentinoje daug daugiau blėdies Gaučys lietuvių kolonijai pridirbo. Jo laikais nebuvo galima atskirti konsulato nuo klebonijos.

Į spaudos balsus, į mūsų piliečių protestus Kaunas jokios dėmės nekreipdavo, bet visa metų eilė leido tam sutvėrimui terizuoti ir kompromituoti gerą Argentinos lietuvių kolonijos vardą.

Tik jo bendradarbiams kunigams pažinus jo niekšybes ir žioplumą, Povilas Gaučys tapo atšauktas į Kauną.

O mums, lietuvių vardą gerbiantiems išiviams, teks visą metų eilę padirbėti, kol taps išsklaidytas jo antspaudo patvirtintas lietuvių ir Lietuvos vardo kompromitavimas. Del jo padarytų moralinių ir materialinių skriaudų lietuvių tautai (per „lietuvių namus“ ir kitokiais kultūriniais - tautinio veikimo sabotavimais) dar ilgai čia nepavyks mūsų išivijai tikrai nuoširdžiai susikalbėti lietuviškai. Visi juk turime jausmus!

Pirkimas knygų ir prenumeravimas laikraščiu nesubankrutavo nė viena Argentinos lietuvių.

LIETUVOJE

IS NETVARKINGŲ ŪKININKŲ ŽEMĖS GALES BŪTI ATIMAMA

Neseniai ministerių taryba priėmė ir įteikė Seimui svarstyti žemės valdymui tvarkyti įstatymo projektą. Be kita ko, tas projektas nužiūri labai svarbius žemės ūkiui nuostatus. Įstatymo projekte sakoma, kad negali būti žemės ūkiai skaldomi perleidimo, pardavimo iš varžytinių, bendro nuosavybės pasidalinimo ir visais kitokiais žemės nuosavybės perėmimo būdais taip, kad po suskaldymo vadin. perleidėjo ūkyje būtų mažiau žemės kaip 6 ha I rūšies, 8 ha II rūšies, 10 ha III rūšies arba 12 ha IV rūšies. Žemės ūkio valdytojas, kuris dėl girtavimo, tinginiavimo, netvarkingumo, apsilaidimo ar kitų tokių jo asmens ypatybių ūkį netin kamai veda, gali būti nuo ūkio anšalinamas, jei įspėtas ūkio vedimo per dvejus metus nesutvarko.

Žemės ūkis yra didelis turtas kuris negali būti niekais leidžiamas!

SENSIOS AUDEJŲ STAKLĖS PAKEIČIAMOS NAUJOMIS

Seniau beveik kiekviena sodžiaus moteris buvo audėja, todėl kiekvienoje namuose buvo ir staklės. Pastaruoju metu mažiau beaudžiant, kaimišku staklių sumažėjo. Žemės ūkio rūmai, atgaivindami sodžiaus namų pramonę, ypač audimą, plačiai įveda pagerintus audimo įrankius, kaip stakles, skietus, nytis, šaudykles ir kt. Pagerintais įrankiais galima daug greičiau ir lengviau austi. Be to, šiais įrankiais ir geresnius audeklus galima išausti. Pagerinti audimo įrankiai platinami tarp ūkio audėjų, kurios baigia žemės ūkio rūmų audimo kursų ir moka tais įrankiais naudotis. Iki šiol žemės ūkio rūmai sodžiuose išplatino apie 350 plačių staklių, 200 audimo aparatų 1.200 metalinių „amžinų“ skietų, 400 šaudyklių ir gana daug smulkesnių audimo įrankių. Šie įrankiai platinami su žemės ūkio rūmų pašalpa. Per keletą metų pašalpos išleista per 50.000 litų. Reikia pažymėti, kad anksčiau visiška išrašoma iš užsienio, o dabar visų pagerintų audimo įrankių gamyba suorganizuota vietoje. Juos gamina parinkti sodžiaus amatininkai.

PRASIDĖJO KŪLIMAS —KARTU IR NELAIMĖS

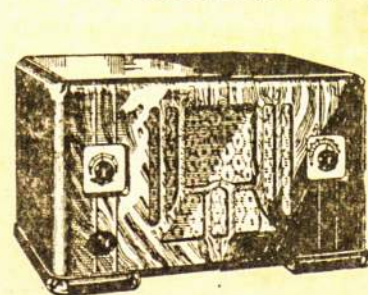
II-ji Papiliai. Obelių valsč. Rugsėjo 20 d. šiame kaime beklant įvyko nelaimė. Šio kaimo gyventojai Juoz. Keliaciui kuliamoji motorinė mašina nutraukė ligi kelio koją.

Tai pirmas šiais metais, šioj apylinkėj toks skaudžiai pamokas atsitikimas, kad reikia atsargiau elgtis su kuliamosioms Biržupis.

TAUTIEČIAI!

NEMETYKITE SAVO PINIGŲ MOKĖDAMI UŽ RADIO APARATUS AUKŠTAS KAINAS, PAKELTAS BRANGIAIS SKELBIMAIS, NEI NESILEISKITE BŪTI SUVADZIOTAIŠ „MAGIŠKAIS“ ŽODŽIAIS

Siūlome Jums užėiti į mūsų namus — AVENIDA SAN MARTIN 4650, — kur galėsite pasiklausti mūsų fabrikacijos aparatų ir nusipirktė džiaugis, kad padabinate savo namų židinį puikiausiu mūsų išdirbimo aparatu, kurį galėsite išmokėti lengvomis mėnesinėmis kvotomis

D E M E S I O !

PASKUTINIŲ PASAULIO ĮVYKIŲ ATGARSIAI KAUNE

Susidomėjimas paskutiniais pasaulio įvykiais Kaune ir provincijose labai didelis. Pirmoje eilėje išperkami laikraščiai. Lietuvių laikraščių tiražas pašokęs du kart, o užsienio išperkami visi. Pagyvėjo radio aparatų prekyba. Redakcijos užverčiamos telefono paklausimais iš provincijos ir iš Kauno. Visuomenės simpatijos yra žinomoje pusėje. Visi gerai išmano, kad čekoslovakijos įvykiai ir likimas turės lemiamosios reikšmės ir visai eilei kitų artimiausių valstybių ateities gyvenimui. Tačiau šiaip visur ramu. Darbas visur vyksta eina savas pareigas.

Kauno dienraščio „Lietuvos Žinių“ redakcija savo korespondentui Lenkijoje paskyrė „Vilniaus Žodžio“ bendradarbių red. Vincą Žilėną, kuris, atlikęs reikalingus formalumus Varšuvoje, artimiausiu metu pradės eiti savo pareigas.

Sveikindami savo avansavusį kolegą, linkime pasisekimo einant atsakomings pareigas, — rašo „V. Žodis“.

ŪKININKŲ MOKSLINIMAS

Lietuvoje veikia 17 žemesniųjų ūkio mokyklų kurias lanko 1513 abiejų lyčių ūkininkaičių. Mokyklos įsteigtos kaimuose ir buvusių dvarų centruose, aprūpintos įvairaus didumo žemės ūkiais. Prieš karą panašiu mokyklų dabartinės Lietuvos teritorijoje buvo dvi. Nepriklausomoje Lietuvoje ilgą laiką ūkininkai savo vaikus į žemės ūkio mokyklas nenoriai leido. Vėliau mokyklų skaičius kasmet didėjo ir šiemet jie ne visi galėjo tilpti mokyklose. Ligi šio laiko išmoksinta 3.279 ūkininkaičiai. Šis skaičius yra toli gražu nepatenkinamas. Lietuvoje yra apie 300.000 pavienių ūkių. Maždaug per 30 metų keičiasi ūkio savininkas. Kad ūkius perimtų išmoksinti ūkininkai, reikėtų kasmet iš žemės ūkio mokyklų išleisti maždaug po 10.000 išmoksintų ūkininkaičių ir tiek pat išmoksintų šeiminkų. Jeigu bus gausus mokinių veržimas į šias mokyklas, valstybė parūpins ir tų mokyklų pakankamą skaičių.

Žemės ūkio mokslui populiarizuoti ir mokslo tikslams žemės ūkio ministerija pinigų nesigaili. Leidžia įvairias brošiūras, vadovėlius ir tt. Vien žemesnėms žemės ūkio mokykloms minėtoji ministerija per visą laiką išleido 11.000.000 litų. Ligi šių metų, kaip jau buvo sakyta, mokyklas baigė 3.279 mokiniai. Iš eina, kad vieno ūkininkaičio bei šeiminkės išmokslinimas valstybės išdui atėjo apie 2.400 litų. Valstybei tačiau ši išlaida apsimoka, nes per išmoksintus pasiekama žemės ūkyje pažanga.

VIS DAUGIAU VAIKŲ KRIKŠTIJAMA LIETUVIŠKAIS VARDAIS

Krikščionybę įvedus Lietuvoje, įvesta šventųjų vardai. Ilgus amžius žmonės vadinosi Juozais, Kazimierais, Petrais ir pan. vardais. Prasidėjus tautiniam atgimimui, nors labai retai, bet pradėdami vartoti lietuvių kunigaikščių vardai (Vytauto, Kęstučio, Algirdo, Gedimino). Iš moteriškų vardų buvo vartojami kai kurie istoriškai ir padavimų vardai. (Birutė, Gražina, Aldona). Daugiau lietuviškų vardų pradėjo rastis po spaudos atgavimo. Nepriklausomybę atgavus, senovės lietuviškų vardų teikimas vaikams žymiai pagausėjo. Krikštijama vardais, kurie senovėje buvo teikiami pagal asmenų kai kuriuos sielos ar kūno ypatumus (pav., Danguolė, Meilutė, Gražvydas, Aukštuolis, Laimutė Giedrė, Aušrelė ir pan.). Net sukuriami nauji vardai. Jau dabar yra daugybė šeimų kurios savo vaikams duoda panašius vardus. Laikraščiai mini, kad vienas aukštai karininkas savo vaikams davė naujų laikų dvasiai pritingamus vardus: sūnus — Liūtas, dukterys — Rasa, Šalna, Audra. Kitose šeimynose yra berniukų Vilnius, Jėga, Nardis vardais.

TRAUKINYS UZMUŠĖ ŽMOGŲ

Rugsėjo 19 d. 14 val. 44 min. einas iš Klaipėdos į Kauną traukinys Telšiuose užmušė norėjusį skersai geležinkelio bėgių perėti, mažai matantį ir veik kurčią, apie 90 m. amžiaus Kazlauską Feliksą, gyv. Telšiuose, Birutės gatvėje.

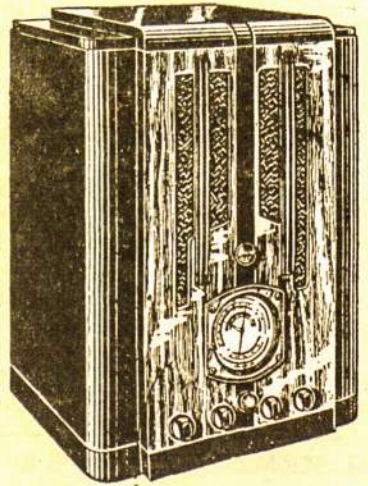
Kazlauskas turi antroje geležinkelio pusėje žemės sklypą ir pasiėmęs kaupiką ėjo bulvių pasikasti, ir čia jį ištiko mirtis. Traukinys Kazlauskui pataikė iš kairės pusės į kaktą ir taip trenkė, kad jam iš galvos net smegenys iškrito.

Rugsėjo 20 d. atvyko Geležinkelio valdybos gyd. Šalkauskienė ir ge'ez. policijos vachmistras atlikę reikiamus formalumus, perdavė lavoną sūnui mokyti. Kazlauskui. Užmuštasis Kazlauskas, nors buvo ir senas, bet neseniai buvo vedęs.

SILUTĖ NORI ĮSIGYTI SAVO ELEKTROS STOTĮ

Ju kuris laikas Silutės savivaldybė ieško būdų vietos elektros stočiai išpirkti iš dabartinių savininkų, kurie yra susiorganizavę kooperaciniais pagrindais. Už esama elektros stotį reiktų mokėti 350.000 Lt.

Klaipėdos žiemos uosto naujieji sandėliai jau galutinai įrengti. Sandėliuose jau įrengtos automatiškos svarstykės, kurių vienamo ir antrame aukšte yra po keturias.

LUIS KROMPALCAS

Av. San Martin 4650 — Buenos Aires

MŪSŲ SPAUDOS ISTORIJA

Sunkiau buvo išleisti pirmąjį ryti jį dienraščiu, — sako mūsų (Žiūrėk „A. L. B.“ Nr. 419)

Lietuvoje pagalios buvo su-
prasta, kad neorganizuotai pa-
leista emigracija užsienyje leng-
vai pakrinka, pasiduoda ištautė-
jimui, todėl, tam ištautėjimui
sumažinti, pradėta siųsti para-
ma užsienio lietuviams. Pradžio-
je tą paramą siuntė pati Lietuvos
vyriausybė, o vėliau suorganizu-
ota ten Draugija Užsienio Lie-
tuvams Remti.

Didžioji mūsų kolonijos dalis,
atjausdama sunkią pedėtį pačio-
je Lietuvoje, ypač miesto ir kai-
mo darbininkų bei smulkių ūki-
ninkų, be to, nuolatos ten gre-
siantį karo pavojų — bevelina,
kad lėšos iš Lietuvos visai nebū-
tų užsienin siunčiamos; geriau
būtų, kad už tas lėšas aprūpin-
tų Lietuvos gyventojus, moteris
ir vaikus, maskėmis nuo nuodin-
gų dujų. Bet, jeigu jau Lietuva
atsiuntė savo delegatus su lėšo-
mis, tai mūsų spauda, organiza-
cijos ir visa visuomenė būtų juos
širdingai sutikusi, priėmusi į sa-
vo tarpą kaip patyrusius visuo-
menės darbe, būtų papildžiusi jų
lėšas gausiomis savo aukomis, o
ypač būtų prisidėjusi fiziniu dar-
bu (turime savo kolonijoje viso-
kių specialistų, svarbiausia stau-
tybos srityje), jeigu jie būtų pa-
davę brolišką ranką mūsų kul-
tūrinio darbo pionieriams, o lė-
šas būtų skyrę tokiems tikslams
kaip pav.: lietuvių kultūros rū-
mų statymui, mokyklų statymui,
žemės ūkio kolonijai ir panašiai.
Tik de ja ne taip buvo. Tie dele-
gatai, sąmoningai ar ne, bet pa-
darė pagrindinę klaidą — jie
paneigė gražiai kolonijoje įpusė-
tą kultūrinį darbą, paniekino ne-
paprastai sunkiomis sąlygomis
tą darbą dirbusius žmones. Lie-
tuvos konsulato pastogėje pra-
dėjusias savo egzistenciją orga-
nizacijas ir spaudą apšaukė eks-
tremistinėmis, o savo poelgiu pa-
teisinimui pristeigė popierinių
organizacijų. Aišku, kolonijoje
kilo reakcija ir toji nelygioj ko-
voj prieš šelpiamą netiesą ypa-
tingai pasižymėjo „A. L. Bal-
sas“, kuris ne vienu laiku nepa-
bijoję pasakyti tiesą į akis, nors
prieš jį buvo pavartotos tokios
nekulturnos priemonės, kaip
savo laiku pagarsėję cirkuliarai,
skundai ir panšiai. Del tų prie-
žasčių „A. L. Balso“ redaktori-
ams teko sėdėti kalėjime ir bu-
vo nutraukti prie „A. L. B.“ vei-
kė vakariniai lietuvių ir ispanų
kalbos nemokami kursai: vienok
„A. L. Balsas“ pergyveno visas
neteisybes savo linijos nekeisda-
mas, dėlto jis randa kasdien vis
didesnį išeivių pritarimą ir pasi-
tikėjimą, o tie, kurie siekė jo
veikimą nutraukti, vėjais paleidę
kolonijai skirtą paramą, patys
vienas po kito mūsų koloniją ne-
garbingai apleidžia.

Pašalpos Kenkėjams

Lietuvos parama mūsų koloni-
jai iki šiol — nebent išskyrus
mokyklas — ne padeda, o ken-
kia; kolonijos nesuveniję, bet
ją nuolatos kiršino ir skaldė, ne-
paisant, kad iš ten deleguoti
žmonės sistematingai kartoją,
esą jie didelį vienybės darbą dir-
bą.

Patį mūsų kolonija yra seniai
ištroškusi vienybės. Ji savo norą
vienytis parodo kiekviena proga.
kada tik pasijunta laisvesnė nuo
kiršintojų. Ir tą vienybę, ar bent
toleranciją kaip tik „A. L. Bal-
sas“ daugiausia inspiruoja. Štai

Balso numerį, negu dabar pada
bendradarbis Juozas Bukevičius

pavyzdžiai: visų pirma — pa-
stangos sujungti draugiją „Lie-
tuvai“ su draugija „Susivieniji-
mas Lietuvių Argentinoje“; vė-
liau Vytauto D. Komitetas ir jo
jubilinejė šventė; dar vėliau,
krizės metais, bedarbių šelpimas
„A. L. Balso“ tiesioginiai ir Be-
darbiams Šelpti Komitetas į ku-
rį nerado galimumo įeiti tik tos
organizacijos, kurios turėjo sa-
vo rankose iš Lietuvos atsiųstas
pašalpas. Be to, visokių lietuviš-
kų sukaktuvių minėjimai ir, pa-
galios, Arg. Liet. Org. ir Spau-
dos Taryba. Visa tai „A. L. Bal-
se“ nagrinėjama daug plačiau,
negu bile kuriam kitam mūsų
spaudos organe. „A. L. Balso“
skiltys taip pat atviros koloni-
zacijos klausimui, jo daugiausia
rūpinamasi lietuvių šelpimu li-
gos, mirties ir nelaimingu atsi-
tikimų valandose. Tai tokie,
trumpai suglaudus, yra „A. L. B-
also“ atlikti darbai. Ateitis,
reikia laukti, netik „A. L. Bal-
sui“, bet ir kitoms mūsų organiza-
cijoms ir spaudai, kurios nuo-
širdžiai nori dirbti rimtą ir tei-
singą darbą, bus šviesesnė. Tuo
labiau, kad pastaruoju laiku
Lietuvos Ministeris p. Aukštuo-
lis ir aukštasis Pasiuntinys
personalas, ypatingai pirmasis
jos sekretorius, p. B. Blaveščiu-
nas, parodė daug gražių pastan-
gų atstatyti mūsų kolonijoje ta-
ką tiesos ir tolerancijos pama-
tais.

Realizuotini Darbai

Dabar noriu pažymėti kokie
darbai, mano supratimu, „A. L.
Balsui“ reikės artimiausioji atei-
ty realizuoti:

1). Įsteigti lietuvių spaustu-
vę. Kaip žinome, Argentinos lietu-
viai sumoka kas mėnesis sveti-
moms spaustuvioms apie pusant-
ro tūkstančio pezų. Tokia apy-
varta palieka ir gražaus pelno.
Jeigu turėtume svo spaustu-
vę — tas pelnas paliktų lietuviams.
Aišku, spaustuvių įrengimas su-
rištus su nemažomis išlaidomis,
bet galima gauti išsimokėjimo
lengvatos ir gerai susiorganiza-
vus spaustuvię galima įrengti be
pašalinės paramos.

2). Leisti bent vieną kartą į
mėnesį, literatūros prieda su
ilustracijomis. Mūsų kolonijos
reikalai kas kartą gyvėja, vien
kronika ir vietos žinutės, kad ir
kažin kaip sutrumpintos, jau už-
ima beveik pusę laikraščio: dar
prisideda pasaulinės žinios, ži-
nios iš Lietuvos ir apžvalga ir
nebelieka vietos pasireikšti mū-
sų beletristikos ir poezijos mė-
gėjams. O be to, juk kolonijai
reikia supažindinti ir su Lietuvos
naują literatūra; pagalios rei-
kia išversti lietuvių kalbon kai
kas ir iš originališkesnės Argen-
tinos dailiosios literatūros, tuo
būdų supažindinant ir Lietuvos
visuomenę su Argentinai rašyto-
jais.

3). Padaryti „A. L. Balsą“
dienraščiu. Šitoks pasiūlymas
gali atrodyti perdėtas. Vienok
šiandien yra lengviau padaryti
„A. L. Balsą“ dienraščiu paly-
ginus su tais sunkumais, kuriuos
teko nugalėti išleidžiant pirmą
šio laikraščio numerį prieš de-
šimtį metų.

Baigiant leiskite palinkėti „A.
L. Balsui“ ir ateityje pasilikti
svarbiausiu mūsų kolonijos va-
dovu, o visai kolonijai — vieny-
bės ir broliško sugyvenimo!

J. Bukevičius

SVEIKINIMAI

MOKSLEIVĖS SVEIKINIMAS IS BRAZILIJOS

Nuo to laiko, kaip „Argenti-
nos Lietuvių Balsas“ patalpino
mano laiškėly numeryje 399, ma-
ne paėmė noras mokyti ir lietu-
viškai. Mat Barretos gimnazijo-
je aš mokausi portugališkai,
prancūziškai ir lotyniškai, o da-
bar su „A. L. Balso“ pagalba la-
vinausi lietuviškai. Ačiu už man
aukotas knygas.

Visiems Argentinos lietu-
viams, „A. L. Balso“ dešimtme-
čio proga, siūniu širdingus svei-
kinimus iš saulėtos Brazilijos.

Su gilia pagarba,

Janina Rauličkaitė

Frigorifico, 13 - 9 - 38.

Janina Rauličkaitė, Barretos
gimnazistė, iš Brazilijos svei-
kina Argentinai lietuvius
moksleivius „A. L. Balso“ de-
šimtmečio proga.

DARBAS NELEIDZIA ATVYKTI

Iki vidurnaktų negali pasi-
liuosuoti iš darbo, del to labai
apgailestauju, kad negalėjau as-
meniškai atvykti „A. L. Balso“
dešimtmečio minėjimui. Del to
sveikinu „A. L. Balso“ vadovy-
bę, linkėdamas mūsų pažangio-
sios visuomenės balsui visuomet
eiti dabartine savo linija, o mes
bendradarbiai ir skaitytojai vi-
suomet būsime su Jumis.

Sykiu pridedu ir platesnį
straipsnį — Mario Mariani ir
Knickerbokerio nuomones apie
SSSR.

St. Gimbutas.

Banfield, FCS., 28 - 9 - 38.

Skaitytojų mylimas uolus „A.
L. Balso“ bendradarbis drg.
Stasys Gimbutas, Banfield.

MYLIMAS „A. L. BALSE“!

Aš tave pažįstu nuo pat gim-
imo dienos ir nuo pirmo numerio
tave pamylėjau. Ir nesiskirsiu su
„Argentinos Lietuvių Balsu“,
kol mano gyslose kraujas plaks.
Aš esu darbo žmogus ir ragi-
nu visus susipratusių lietuvių
darbininkus remti ir platinti „Ar-
gentinos Lietuvių Balsą“, kad
antrojo dešimtmečio pradžioj jis
galėtų tapti dienraščiu, nes jis
tikrai užsitarnauja rimto laikra-
ščio vardo.

Mykolas Kuprevičius.

Ing. White, FCS.

NEGI DEL TO TŪKSTANČIAI
MŪSISKIŲ ŽUVO KOVOJE
del Lietuvos nepriklausomybės,
kad mes jų žygius pamirštume, o
mūsų broliai ir vėl vergautų. To-
dėl skaitykite P. Rusecko kny-
gas: „Savanorių Žygiai“ I ir II
t. Kaina kiekvieno tomo 6 pezai,
bet „A. L. B.“ prenumeratoriai
moka tik 5 pezus. Šios knygos
gaunamos „A. L. B.“ Redakcijoje.

GENIOL
ES MEJOR Y ES
ARGENTINO

YLOS MAIŠE NEPASLĖPSI

SPECIALIAI „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI“

Yra toks senas rusų pasakojimas apie feldfelio žmogą, kuri išvairi netikusią košę pati sa-
ve už tai išplakė. Panašiai įvyko
ir su katalikybės įvedimo Lietu-
voje šventės, atseit 550 metų ju-
biilejaus rengėjais. Daug pom-
pos, daug blizgučių ir kuo dau-
giausia pagyrų pylė kuniginė
spauda Lietuvos apkrikštyto-
jams su kuriais į Lietuvą atėjo
lenkybė ir baudžiava. Ir visame
tame tuštybių jomarkė ryškiai
nuskambėjo kunigo Povilo Jako
straipsnis „Ką katalikybė nedavė
Lietuvai“ išspausdintas „Zidi-
nio 7 Nr., kuris buvo specialiai
skirtas apkrikštijimo jubiliejui.
Kunigas Jakas tuomi straipsniu
sukėlė didžiausią audrą dvasiški-
jos tarpe, nes drįso atvirai ir vie-
šai iškelti aikštėn istorinius fak-
tus, de ja, kurie taip nemalonūs
yra kunigijai, ir kurie jų spau-
doj budavo falsifikuojami ar
bent nutylimi. Su to straipsnio
mintimis pravartu susipažinti ir
„A. L. Balso“ skaitytojams.

Kunigas Jakas pabrėžia, kad
XIV amžiuje buvo visai nusmu-
kusi katalikybės moralė, bažny-
tiniam aparate vyravo praban-
ga, lėbavimas ir kyšiai. Popie-
žiai duodavę kyšius kardinolam,
kaip tai Jonas XXII kolegijai už
jo išrinkimą davęs kyšio 100
tūkstančių aukso dukatų. Popie-
žius Klemensas savo gyvenama-
ją pilį nusipirkęs už 80 tūkstan-
čių aukso florinų ir laikė 400
tarnų. Aišku, popiežių pavyz-
džiais sekdamas vyskupai bei ku-
nigai, o liaudis skurdo, vilko di-
džiausią kontribucijų našta kad
sukrovus tuos šimtus tūkstančių
kurie laidavo ganytojam rojų,
de ja, šioje žemėje. Liaudis vilko
didžiulę vergijos kontribuciją ir
baudžiaivos jungą. Ir kunigas Ja-
kas rašo: „Kas pagaliau bend-
ro tarp Jo mokslo ir tos visos
kartos, kuri Jo mokslo pagalba
sukūrė sau lengvą ir ištaigingą
gyvenimą žemųjų luomų sąskait-
ton?“ „Kas bendra tarp Jo, kūr-
s plovė žvejams kojas ir Jo atsto-
vo (popiežiaus), kuris savo koją
duoda bučiuoti žmonėms?“ Ir
kunigas Jakas rašo, kaip būtų
nustebež žmoniškas Kristus jeigu
būtų aplankęs savo vietininką
bei jo padėjėjus...

Tai vis nuoga teisybė. Ir tokia
katalikybė atėjo pas mus. Lia-
dis priėmė ją nesąmoningai, va-
dovų verčiama, dovanų vilioja-
ma o bajorija todėl, kad praplė-
tė jos teises muškų sąskaiton.
Net ir kunigas Jakas, norėdamas
būti bešališku, tvirtina, kad
„baudžiaivos įsigalėjimo laiko-
tarpis Lietuvoje sutampa su ka-
talikybės įsigalėjimo laikotarpiu.“
Liaudis tampa ponų ir ku-
nigų bei vyskupų, kurie visi be
išimties yra lenkai, baudžiaun-
ninkais. Juk vienam tik Vilniaus
vyskupui Jogaila jo užlaikymui
užrašė Tauragnų pilį su apskri-
timi, Labanorą, Molėtus, Bokš-
tus, Meškiaus, Tribūną, Klodną,
Vosilėvą, Vachatnicą ir Herma-
nus su visomis teisėmis bei paj-
amomis ir baudžiaunininkais... Pa-
čiame Vilniuje karalius dovano-
jo vyskupui miesto dalį su na-
mais ir daržais, vienus mūro na-
mus, pilį ir dar ketverius namus
su daržais. Pasirodo, tai būta
tikro neturtėlio Kristuje... Ir ku-
nigas Jakas stato klausimą, kaip
galėjo taip aprūpintas apaštalu
ipėdinis skelbti išsižadėjimo ir
meilės Evangeliją? Atsakymas
savaime aiškus.

Katalikybė mūsų liaudžiai at-

nešė ponišką bažnyčios palai-
mintą bizūną ir ... dangų. Štai
kaip gražiai apibūdina baudžia-
vą kunigas Jakas: „Ir kai šven-
tą dieną tas muzikas pagal Baž-
nyčios įsakymą atklampodavo į
bažnyčią, prie altoriaus iškilmin-
goj vietoj jis rasdavo besėdint
savo poną... Tam ponui pagar-
biai nusilenkdavo prie altoriaus
žengias kunigas ir prasidėdavo
Dievo garbinimas. Tas pats ku-
nigas šventadienį paprastai baig-
davo puikiame dvare prie iškil-
mingo stalo...“ Graži baudžiaivos
ilustracija — bijojo muzikai
velnio, bet dar labiau pono ir
kunigo, nes tai buvo visi vienos
terbos vėžiai. Mėgstama girtis,
kad su katalikybė atėjusios pas
mus mokyklos apšvieta. Bet, ži-
noma yra kad į tas mokyklas pa-
tekėdavo tik privilegijuotų luo-
mų vaikai, o ne tų, kurie nu-
smirdę mėšlu ar davė ponų ar
klebonu laukus... Katalikybė vi-
sais laikais poravosi su lėbavi-
mais, prabanga, išnaudojimais,
skriaudomis ir neteisybėmis. Tas
yra ir šiandien: dažnai sunku at-
skirti kur pasibaigia Dievo gar-
binimas, o prasideda paprasta
žulkystė.

Jako straipsnis nepatiko dva-
siškai vyriausybei, nes — tiesa
akis bašo, ir ji pasistengė tą ku-
nigą uždaryti „pakūtai“ pranci-
skų vienuolyne Kaune. Ak, su
kokiu džiaugsmu kunigūžiai
pravestų didesnei Dievo garbei
dar vieną „Auto de fe“, sukurtų
inkvizicijos laužą sudėginimui
tokio baisaus eretiko drįsusio pra-
bilti kiek nuoširdesnį tiesos žo-
dį, bet, de ja, gyvename jau XX
amžiuje...

Dažnai būdavo iškeliama vie-
šumon katalikybės „nuopelnai“
Lietuvai, bet tai padarydavo
žmonės, dažniausiai, nutraukę
ryšius su bet kokia religija, at-
seit laisvamaniai, bet dabar ku-
nigo Jako straipsnis aiškiai pa-
rodė, kad iš jaunesniosios kuni-
gų kartos randasi žmonių, kurie
drįsta sakyti ir ieškoti teisybės,
tai sveikintinas reiškinys.

Šviesa palieka šviesa nors ak-
lieji jos ir nemato. Taip pat sun-
ku yra įtikinti žmones, kad kas
yra juoda tai nebalta, tuos kurie
to juodumo sąmoningai ma-
tyti nenori. Ilgus amžius migdyta
Lietuvos liaudies sąmonė,
dangstyta religinių prietarų
skraiste, pradėta iš lengvo busti.
Nors ir nepalankiomis tam atbu-
dimui šiandien sąlygomis krašte
esant, išlengvo kyla liaudies kla-
sinis susipratimas ir tas amžiais
engtas juodo darbo žmogus pra-
deda kratyti religiniais ir kito-
kais pančiais. Jau daug stabų
stabuku sukrauta įvairiuose se-
nienu muziejuose, laikas jau y-
ra patalpinti ten ir mūsų gady-
nės katalikiškąjį Dievą. Ir kuo
greičiau tai įvyks, tuo sveikiau,
nes liaudis nustoja lenktis iš-
svajotajam dangaus Dievui, nu-
stos lenkti galvas ir realiams, že-
miškiems Dievams ir jų pakali-
kams. Vergas bažnyčioje lieka
vergu ir gyvenime, nesvarbu ko-
kiam Dievui jis bučiuoja padus
— mediniam ar cilindruotam.

Kunigui Jakui už tartą nuošir-
dį tiesos žodį liaudis, lietuviško-
ji darbo liaudis tars dėkui.

Pr. Ščep.

Biznieriai, jeigu norite, kad ir
lietuviai būtų Jūsų klientai
pasiskelbkite „Argentinos
Lietuvių Balse“!

Vyrų ir Moterų Rūbų

SIUVEJAS
VACYS ANDRIUSKEVIČIUS

Belgrano 2049, 2 aukštas. Bs. Aires.

Šiuo vyrams ir moterims rūbus su-
lyg naujausių madų. Darbą atlieku
sąžiningai, greitai ir nebrangiai. Vi-
si norinti turėti dailius rūbus prašo-
mi persitikrinti.

Įsidėmėkite adresą

Belgrano 2049, 2 aukštas.

Dulras, Pilietybė, Etika . . .

ALOS TARYBA IŠKLAUSĖ ADV. R. SKIPIČIO PAAIŠKINIMUS IR ISSITARE ETIKOS KLAUSIMU

Pereitą sekmadienį, 28 - X - 38, Pasiuntinybės patalpose įvyko dešimtas Argentinos Lietuvos Organizacijų ir Spaudos Tarybos susirinkimas. Dalyvavo visi Tarybos nariai ir keletas svečių. Drauge su Tarybos pirminiu L. Pasiuntinybės sekretorium B. Blaveščiu posėdini atvyko DULR pirmininkas adv. R. Skipitis.

Lietuvių Centro atstovas L. Ryselis patiekė DULRo pirmininkui visą eilę klausimų, į kuriuos gauti šie adv. R. Skipičio atsakymai.

DULRo lėšos susidaro iš 4 pozicijų: Narių mokesčių (Lietuvoje yra 17 skyrių), loterijos, aukų ir paramos iš vyriausybės.

Santykiuose su vyriausybe DULRas laikosi „gerų kaimyninių santykių“. Kada Lietuvoje partijos buvo legalės, jų egzistavimas jautėsi ir Draugijoje Užsieni Lietuvos Remti. Dabar viena (valdanti) partija visur. Užsienio DULRo autoritetais yra Pasiuntinybės ir Konsulatai.

DULRas remia dalinai arba išlaiko lietuvių mokyklas užsienyje, jau 5 metai kaip kas vasara po mėnesį turi kursus su išlaidų užsienio lietuvių mokytojųams; 6 vasaros savaitės išlaiko bent 100 užsienio lietuvių Gelsgaudiškio dvare; palaiko kontaktą su užsienio gyvenančiais ir Lietuvos atvykstančiais lietuviams; teikia stipendijas V. D. universitetė ir užsienio ir t. t.

DULRas susikūrė 1931 m., veikia nuo 1932. Argentinon parama pirmiau ėjusi kitu keliu, o nuo 1936 m. per DULRą. Čia p. Skipitis pripažino, kad kaip Argentinijoje, taip ir Brazilijoje lietuvių veikimas ir padėties tikrovė „per mažai buvo žinoma Kaune“ ir dėl to įvyko klaidos.

„Pasaulio Lietuvį“ Kaune leidžia ne DULRas, bet Pasaulio Lietuvos Sąjunga.

Pilietybės klausime Lietuvos konsulatą Brazilijoje, seną pasą pakeisdamas nauju, išduoda ir atskirą lapelį, pažymint seno paso numerį ir antspaudas. Tai tinka atvykimo įrodymui. Čia taip pat bus daroma. DULRas pasirūpino, kad grįžtant iš Lietuvos užsienio lietuviams, nebūtų iš jų imama tie 150 litų, kuriuos pirmiau imdavo. (Ivažiuojanti ir be to nemoka).

Pirmasis Pasiuntinybės sekretorius šia proga paaiškino, kad tie Lietuvos piliėčiai, kurių pasų galiojimo laikas yra pasibaigęs po kovo 16, 1936 — už at-

naujinimą nieko nemoka. Ir bendrai, nauji pasai išduodami visiems, paimant mokesť už pirmą minėtą datos praleistą laiką. Kas patiekia įrodymą, kad yra beturtis ar bedarbis, gauna naują užsienių pasą be jokių mokesčių.

Adv. R. Skipitis dar paaiškino, kaip kitos valstybės tvarko užsieny gyvenančių savo piliėčių pasų reikalus. Pav. USA piliėtis išgyvenęs daugiau dviejų metų toje šaly, iš kurios kilęs, nustoja pilietybės, jeigu nepanaujina pasą. Antram panaujinimui turi asmeniškai vykti į USA, nes per konsulatą pateikti pasą galima tik 4 metus ir tai tik tuose atsitikimuose, jeigu užsieny gyvenęs USA piliėtis įrodys, kad jo buvimas užsieny neša naudą Jungtinėms Valstybėms.

Tarybininkų etikos klausimas Remianties penktuoju ALOS Tarybos statuto paragrafu „A. L. Balso“ atstovas K. N. Norkus įteikė Tarybai raštišką pareiškimą, kuriame pabrėžė, kad jeigu norima pateisinti Tarybos egzistenciją, tai neprivalu toleruoti tokie šmeižtai, provokacijos ir prasilenkimas su etika, kokį praktikuoja „Momentas“. Pareiškime pažymėta, kad į pirmąją „M.“ melą, būk „A. L. Balsas“ ji vadina komunistiniu, „Balsas“ paprašė pacituoti, kur taip buvo vadinta, bet „M.“ nutylėjo. Po to nutarta į polemikas neiti su laikraščiu, kuris už savo tekstą neatsako. Taipgi, kad neužimt laikraštyje vietos ginčams, paprašyta Taryboje išsitar, ko yra vertos tokios „M.“ provokacijos, kaip primateimas „Balsui“ noro gauti „liti nos“, kada „Balsas“, faktinai vienintėlis prieš pašalų siuntimą kovą pradėjo ir ją tebetesija.

„A. L. Balso“ pareiškima Taryba rado svarstyti. Tuo klausimu dalyviai kalbėjo apie porą valandų ir išreiškė pagėdavimą, kad spauda laikytųsi tolerancijos, tiek savitarpį atžvilgiu, tiek organizacijų klausimuose.

E. Rysenienė pabrėžė, kad „Momento“ provokacijos ir prieš Lietuvos Centrą nesiliauja. Rimtumo stoka tame laikraštyje gal pateisina tai, kad jis leidžiamas iš alkoholio šinkavimo. Bet tai nerimta ir neetiška. Norint išlaikyti Tarybos gyvybę, nutarta sudaryt Garbės teismą iš 5 asmenų įvairiems ateities įvykiams spręsti. Teisėjai bus renkami ne iš Tarybos narių, bet Tarybos narių rekomenduoti 4 - XI - 38. N. G.

Ją ir tulas dainininkes suvilgo sugriovė tą chorą ir paviliotam chorvedžiui mokėjo trijų chorvedžių algas, nors jis mokino tik šv. Cicilijos chorą. Bendrai, milžiniškos pašalų sumos buvo vartojamos Lietuvos Centro darbo griovimui. Visi bandė imituoti Lietuvos Centrą. Vienok, pašalų sektantai išteriojo ir gerą lietuvių vardą šv. Kazimiero juo žapiška rifa sukompromitavo, nei vieno colio žemės nei pastogės neįgijo, nei cento peramos ligoniams nesuteikė. O Lietuvos Centras, prieš kurio kilnų darbą buvo atkreipta ne tik litais pašmeruotoji juodoji artilerija, bet ir kitas sektantų ekstremas — štai priima garbės svečią nuosaviose Dr. Basanavičiaus vardo laikinose patalpose, ant trijų nuosavių žemės sklypų, „Zaliosios Girios“ medeliais apdintų.

Po pasikalbėjimo apie 100 lietuvių su garbės svečiu draugiškai pasivažiavo lietuvių skaniai pagamintais priešpiečiais. Parengimo daugiausia pasidaravo ponios Gronskienė, Vaicekenienė ir kitos kaiminkos, o taipgi panelė Ilda Urbanavičiūtė, Maria Cruda, Antonia Tursa ir kitos, o joms gelbėjo viską lygindamas L. C. sekretorius Gučas, A. Aukštuolis ir kiti savanoriai.

Po laisvo pasikalbėjimo drauge su pp. Gasevičiais jų autu svečias išvyko. Pastebėtina, kad 6 lietuviai fotografai užfiksavo šį vizitą.

Pavakare, skaitlingai lietuvių publikai dalyvaujant, Lietuvos Centro sklypuose įvyko piknikas, o patalpose C. V. posėdis.

Mikas Tamašauskas

Dainuoti Noris

(Specialiai „A. L. Balsui“)

Ak, kaip noris apdainuoti savo mielą kaimą, nes taip širdį mano spaudžia, didžios jo nelaimės.

Bet aš savo dainos žodžiais kaimo nukankinto, negaliu niekam parodyt — burna surakinta...

...Laukuos pilnos varpos linksta soduos svyra šakos. Kaunas kaip taukuose inkstas, kaip kad žmonės sako...

Tvirtuos karvės; žirgai žvengia ir kriuksi bekonai. Taip artojai kasdien žengia gyveniman ponų.

Puikios grįčios tenai stovi, aidai linksmos dainos... Taip paklausti man ir noris argi toks mūs kaimas?!

Sriaunios upės teka lankom ir krantus skalauja. Kaimo vargo juodų rankų vanduo nenuplauna.

Tokio kaimo, tokio laiku apdainuot negaliu, kai ir mane, jojo vaiką, suspaudė nedalia.

Bet ši daina lieka širdy ir žodžius žinau jos. Belaukdamas kaimas merdi galdynės naujos.

Mainos rūbai kaimo margo — naujus laikus žada. Apie visus jojo vargus, padainuosiu dar kada.

Kaunas, 1938.

SVARIAUSIOS NAKVYNĖS visame Buenos Aires mieste yra „Argentinos Lietuvos Balso“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant tarnybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balso“ namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinos miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balso“ namuose:

U. T. 45 - Loria - 1018

Independencia 2706, Bs. Aires

Ką Pasakoja Urugvajaus Lietuvaitės SUGRIZUSIOS IŠ LIETUVOS

Neseniai iš Lietuvos sugrįžo Urugvajaus lietuvaitės: Zukelienė, Grachauskienė ir Matulevičienė. „A. L. Balso“ bendradarbiui teko pasikalbėti su ponija Zukelienė, kuri malonėjo kai ką papasakoti apie patirtus įspūdžius kelionėje ir Lietuvoje.

— Vaziavome gan ilgai, apie 40 dienų, — sako ponija Zukelienė, — bet nesigailim. Dabar jau žinome, ką reiškia „Išvieno“ redakcijos pastangos padėti savo tautiečiams, gaunant iš Lietuvos algą ir dar iš „ekskursijų“ nemažai „uždirbant“. Vaziuodamos vos nenumirėm, toks „geras“ laivas ir maistas buvo. Bet iš kitos pusės esame beveik patenkintos. Mūsų laivas kiekviename uoste stovėjo po kelias dienas. Buvo laiko išlipti iš laivo ir apžiūrėti tuos miestus, prie kurių tik privažiavome. Taip aplankėm S. Paulo lietuvius, kurie mus priėmė gan nuoširdžiai, vaišino ir važinėjo po visas žymesnias vietas. Supažindino su daugelio lietuvių bizniais ir kitokiais atsiekimais. Matėm vieną lietuvaite vedusią su negru, su kuriuo turi užgyvenus didelį tekstilės fabriką ir du vaikučius: vieną baltą ir kitą juodą. Supažindino su zoologijos sodu, o „L. A. Brazilijoj“ redakcijoje suruošė vaišes ir atminčiai nusifotografavome.

Lietuvoje mus sutiko DULR atstovai Kaune, jie surengė stotyje mums vakariene ir gražias prakalbas pasakė. Bet ir mes neapsileidome: visi išmetėm po dolerį. Iš Kauno visi skubėjom į savo gimtuosius kaimus. Tie kaimai ir giminės mus sutiko su didžiausiu nuoširdumu, vaišino ir kitokiais būdais mus statė į pirmą vietą, ką mes vargu kada pamiršime.

Valdžia taip pat mus privilegijavo: davė nuolaidą keliauti geležinkeliais ir visos ištaigos mums lengvino, kaip užsienio lietuviams.

— O ar Lietuvos kaimni taip pat lengvina?

— Kai audros sunaikina pašėlius, tai valdžia duoda paramą, bet jei ūkininkas nesumoka mokesčių valstybės išdui arba skolų bankams, tai ateina policininkas ir užrašo jo turtą. Palieka tik po vieną karvę, avi, vištą ir kitokių gyvulių bei naukščių po vieną veselį. Šiaip Lietuvoje policija labai gražiai atrodo, visi vyrai aukšti ir gražūs, o taip pat ir mandagūs. Už turto aprašymą už skolas kiekvienas ūkininkas turi sumokėti po 5 litus nuo kiekvieno policijos vizito. Kai prie manęs atvyko vienas policininkas aprašyti mano gimtinio turtą už nesumokėtus 8 litus, tai namuose kilo panika. Teko sumokėti tuos 8 litus, kad pataisius saviesiems ūpą. Nors smagu ir gražu Lietuvoje, bet geriau gyvensiu Urugvajuje. Iš Urugvajaus į Lietuvą išvažiavau su 8 suknėmis ir keliais šimtais dolerių, o grįžau tik su trimis ir keliais centais. Geras tas mano Petrelis, jis į kiekvieną mano laišką „siųsk dolerių“ buvo skubus ir draugiškas. Kad jam Dievas duotų sveikata, nors Lietuvoje visos bažnyčios pustūšios. Jam taip pat vertėtų aplankyti Lietuvą, tuo labiau, kad Petriukas dėdė generolas Galvydis labai prašė aplankyti Lietuvą kol jis dar gyvas tebėra.

Ponija Zukelienė labai maloniai atsiliepė apie kartu grįžusį Argentinijos lietuvių p. Samuolį, kuris Lietuvos bankuose palikęs 35.000,00 litų, doleriais nuvežęs iš Argentinos. Tai esą ne kokia nors pasaka, bet tikra tiesa, nes p. Samuolis beveik visiems kelio nės draugams parodęs Lietuvos banko knygutę.

Kai traukinyje kažin kas sušuko Eitkunai - Kybartai, visos iš džiaugsmo apsiraudojom, ir tas pats atsitiko išvažiuojant iš Lietuvos, — sako p. Zukelienė. Reporteris.

Dra. Adela Schuster de Itzcovich

CHIRURGAS DANTISTĖ

Blomburgas porcelana, auksu ir platinu. Sudėjimas dantų pigiomis kainomis. Silpnų dantų gydymo ir sustiprinimo specialybė. 30 metų profesionalus praktikas.

CORRIENTES 2791, 1-er piso, dep. I. U. T. 47 - Cuyo - 2494

VIENTĖLIS JURIDINIS BIURAS

vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: Visus teismų reikalus Argentinos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilinius ir kitus reikalus. Padeda susižeidus darbe.

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieskome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir įgaliotinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse. Juridiniai patarimai atsilankius asmeniškai teikiami visiškai veltui, patarimai laiškais suteikiami po to, kuomet klausejas įteikia 5 pezus korespondencijos išlaidoms.

c. L A V A L L E 1605, entre piso, — Buenos Aires

Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO "ESLAVO"

Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

SKUBUMAS GRAITUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS

DIDELĖ LIETUVIŲ POLIKLINIKA "ONCE"

gydytojai specialistai asmeniškai aptarnauja valdininkus, darbininkus ir šeimas.

Dėka mūsų išbandytai praktikai ligoninėse ir atsakominguo garantuojame visišką išgydymą:

UZDEGIMAI visuose apsirėškimuose — staigūs ir kroniški. Išlygnas šlapinimosi kanalų dėl patikrinimo visišką išgydymo. LYTNIS SILPNUMAS, sulgy naujausios gydymo sistemos. SIFILIS — visišką išgydymas. ODOS LIGOS: Egzema. Kraujas. Viduriai. Užsnuodijimai. Rūgštumas. Kepenyms. Plaučiai. Kataras. Širdis ir širdies ligos. REUMATIZMAS labiausiai kankinantis. MOTERŲ LIGOS: Kroniški tekėjimai. Neštumas. Sunkumai. GERKLE. Nosis. Ausys. Gerklės uždegimai. Tonsilų operacija be skausmo. HEMOROJUS. Aptinimai — pašalinami be skausmo, be operacijos ir nesutrudinant darbo dieną.

Diatermija — X Spinduliai — Gydytojiška elektrizacija — Kraujo ir šlapimo ištyrimas

EKONOMIŠKI ABONEMENTAI — MOKESTIS RATOMIS PATARIMAS \$ 2.—, kolonijos nariams

Prėmimas: nuo 9 - 21 kasdien; šventadieniais ir sekmadieniais nuo 9 - 12

Rivadavia 2719 — Buenos Aires

ADV. R. SKIPITIS LIETUVIŲ CENTRE

A. Misiūnei pirmininkaujant, J. Gučiui sekretoriaujant 30 - X / 38 Lietuvos Centro patalpose įvyko iškilmingas ir istoriškas Lietuvos bei su Lietuvos Centru savo veikimą derinančių kolektyvų susirinkimas, kuriame dalyvavo Pasaulio Lietuvos Sąjungos pirmininkas adv. R. Skipitis, pirmasis Pasiuntinybės sekretorius B. Blaveščiušas, pp. Gasevičiai ir šiaip žymių pažangiosios visuomenės veikėjų.

Leonas Ryselis perskaitė Lietuvos Centro veikimo apžvalgą, supažindino garbės svečią su ateities darbo planais ir parodė formaliskai ir tvarkingai vedamas L. C. bugalterijos bei protokolų knygas.

„Vilties“ teatro vardu garbės svečią sveikino St. Džiugis, išvardindamas suvaizdintus veikalus.

Sportininkų „Argentinos - Litanos“ vardu žodį tarė Marija Morkūnaitė, o Stasė Morkūnaitė adv. Skipičiui įteikė lietuvišką Villa Lugano lietuvių darželių raudonų rožių bukietą.

Dr. J. Basanavičiaus vardo mokyklai vardu kalbėjo mokytoja E. Ryselienė, o mokinių vardu Lietuvos sveičiui už apsilankymą pa-

dėkos žodį tarė mokinys J. Strungis.

Adv. R. Skipičio kalbą susirinkusieji (kurie laikinose L. C. patalpose netilpo) išklauso labai atidžiai. Svečias pripažino, kad tie, kurie į ausį zirzia ir zirzia, išnaudoja DULRą, o perdideliu kuklumu pasižymintis Lietuvos Centras, tikrai gražiems lietuvių išlaikymo ir propagandos darbams su pasiryžimu dirbas, atskirtas slenksčiu.

Reikia neužmiršti, kad prie Lietuvos Centro veikianti Dr. Basanavičiaus vardo mokykla, o taipgi sportininkai, kaip ir pats Centras, jokių pašalų niekuomet negavo. Greičiausia jis jų ir neimtų, bet tik skaudu, kad DULRo kunigų ir „konsulo“ Gaučio moralais remdamasis Kaunas net melais Lietuvių Centro kreditą neigdavo.

Kadangi savo kalboje adv. R. Skipitis pastebėjo, kad tik chorą Lietuvos Centrai trūksta, tat L. C. narys K. N. Norkus paaiškino, kad pirmutinį Argentinai lietuvių chorą sukūrė ne kas kitas, bet Lietuvos Centrą pagimdžius draugija „Lietuva“. Bet kaip tik emė plaukt pašalpos gastrolieriams — kunigams, jie papirko „Lietuvos“ choro vedė-

M. Šarūnas.

SUNKIAIS KOVOS KELIAIS SUSIKURĖ MILŽINIŠKA DARBININKŲ PARTIJA

PROFESINĖS DARBININKŲ SĄJUNGOS IR JŲ VEIKLA

(Žiūrėk „A. L. B.“ Nr. 419)

Maždaug nuo 1884 m. profesinės sąjungoms pradėjo vadovauti socialistai ir jos įgavo griežtai klasinį pobūdį. Tačiau kapitalistai, kurių nemaža pasidarė milijonieriais, nes tie laikai jiems buvo aukso laikai, nenorėjo darbininkams duoti geresnes darbo sąlygas. Jie visomis priemonėmis bandė trukdyti prof. s-gų veiklą.

1901 m. Pietų Valijoj (Wales) sustreikavo geležinkeliniai. Po streiko geležinkelių b-vė teisme iškėlė bylą, reikalaujama iš prof. s-gos fondų priteisti jai per streiką padarytus nuostolius — 30.000 sv. sterlingų. Taff Vale teismas b-vei priteisė 23.000 sv. sterlingų. Tas dalykas darbininkus įsiutino, nes pagal šį sprendimą, jų fondai atsiduria fabrikantų malonėj. Tai buvo impulsas darbininkams sukurti ir daryti įtakos į parlamentą. Profesinių s-gų reprezentacinis komitetas

1902 m. įsteigė politinę Darbo partiją (Labour party)

1902 m. Darbo partijos nė vienas kandidatas į parlamentą neįšrenkamas. (Mat, Anglijoj savotiškai paskirstomi balsai). Tik keli darbiečiai pateko į parlamentą per liberalų partiją. Tačiau po Taff Vale sprendimo, kuriuo pasipiktino platūs visuomenės sluoksniai, per 1906 m. rinkimus iš 51 darbo partijos išstatyto kandidato į parlamentą išrenkami 29, o per liberalų partiją į parlamentą išrenkami 11 angliakasių, prof. s-gos narių. Tie 40 narių parlamente pradėjo kelti triukšmą dėl Taff Vale sprendimo ir jis buvo panaikintas. Algą šiems parlamentarams momejo s-gos fondai.

Iki 1911 m. parlamento nariams algų valstybė nemokėjo

Tačiau kapitalistai, bijodami naujai atsiradusios politinės jėgos — darbo partijos —, sugalvojo suduoti jai dar vieną didelį smūgį. Pasinaudojus vieno darbininko iškeltu precedentu, Osborne teismo sprendimu

1908 m. buvo uždrausta prof. s-gų fondų pinigų naudoti politiniams tikslams.

Tuo būdu jie manė „pakirsią“ darbo partijos pajamas. 1913 m. tas sprendimas buvo pakeistas.

Kova ėjo ir toliau. Plačių darbininkų sluoksnių reikalus jau buvo kam ginti ir parlamente. Per 1910 m. rinkimus darbiečiai pravedė 42 atstovus.

1911 m. įvedamas draudimas nuo nedarbo. 1908 ir 1912 m. nu statomas minimalus atlyginimas angliakasiams. Ir taip žingsnis po žingsnio darbininkai iškovojo geresnes sąlygas. Narių skaičius nuolat didėja. Štai kaip augo anglių profesinių s-gų narių skaičius:

1868 m.	118.367
1895 m.	1.000.000
1902 m.	1.400.000
1908 m.	1.777.000
1915 m.	2.682.000
1918 m.	4.532.085
1920 m.	6.505.482
1924 m.	4.328.235
1934 m.	3.294.581
1936 m.	3.614.551
1938 m. daugiau	4.000.000

O darbo atstovų skaičius parlamente štai kaip svyravo:

1918 m.	57,
1922 m.	142,
1923 m.	191,
1924 m.	152,
1929 m.	287,

1938 m. 163.

Du kartu darbiečiai buvo sudarę vyriausybę: 1923 ir 1929 m. Abu kartu ministeriu pirminku buvo Makdonaldas. 1923 m. sudarytoji darbiečių vyriausybė, kurią iš dalies rėmė ir konservatoriai, išsilaike neilgai ir nieko efektingesnio nepadarė. Gal būt, dėl tų priežasčių ir narių skaičius prof. s-gose sumažėjo 2 milijonais. Antrą kartą darbiečių vyriausybę, gavus jiems parlamente daugumą, tas pats Makdonaldas sudarė 1929 m., kuri išsilaike iki 1931 m., kuomet buvo sudaryta taip vadinama „nacionalinė vyriausybė“ Makdonaldui pirminkaujant. Tokia vyriausybė tebėra ir dabar, nors joje vedama vien tik konservatorių politika. Juk oficialiai Čemberlenas yra nacionalinės vyriausybės premjeras. Tačiau vyriausybė sudaro konservatoriai, liberalų ir darbiečių atskilėliai. Visa dabartinė darbo partija ir liberalai yra opozicijoje. Atrodo, kad

1931 m. Makdonaldas, nukrypdamas nuo darbo partijos linijos ir nutraukdamas santykius su partija, padarė didžiulę klaidą, nes kraštą pavedė valdyti konservatoriams (torijams, kaip juos opozicija paniekina čia vadinama) ir tuo būdu privedė prie dabartinės Europos ir pasaulio situacijos, kurioje Didž. Britanijos žodis yra labai svarus

Nuo 1920 m. iki 1936 m. profesinėse sąjungose buvo tam tikras trynimasis tarp paskirų grupių: į jas tiesia rankas komunistai, bet vis be didesnio pasisekimo. Paskutiniu metu narių skaičius prof. s-gose vėl didėja. Kaip jau anksčiau pažymėta, dabar prof. s-gos turi daugiau 4.000.000 narių. Skaitant, kad kiekvienas narvis turi šeimą iš 4 žmonių, tai yra didelė masė, didelė jėga.

Niekas rašo kai kurie Lietuvoj esą „pranašai“ apie socializmą: būk jis esąs atgyvenęs savo amžių, išsigimęs. Tegu tokie pranašai panagrinėja anglių profesinių s-gų, kad ir paskutinių metų veiklą ir tuojau pamatys, kad čia darbininkai nieko neatsisakė ir pasiryžę siekti savo tikslų.

Rašant apie britu profesines s-gas reiktų paminėti

1926 m. generilinį streiką.

Tai buvo vienas didžiausių streikų, gal būt, visoj pasaulio istorijoje. Tuo metu 9 dienas buvo sustoję beveik visi fabrikai ir net judėjimas. Streikavo keli milijonai darbininkų. Tą streiką profesinėse sąjungose buvo nutarta surengti 3.653.527 balsais prieš 49.111. Tai nepaprastai išpuilingas ir vieningas nutarimas. Streikas buvo pradėtas gegužės 3 d. Jau pirmą dieną metė darbą 2 milijonai darbininkų. Tuojau prie jų prisidėjo ir kiti, net ir neorganizuotieji. Tas streikas oficialiai buvo pradėtas solidarizuojant su streikuojančiais angliakasiais, kurie po ilgų nepasisekusių derybų su darbdaviais sustreikavo. Angliakasiai yra labai žymus s-gų narys. Žinoma, buvo ir kitų priežasčių generalį streiką pradėti. Tuomet buvusi Baldwin vyriausybė nepaprastai išsigando, nes streikas gresė sugriauti daugelį įmonių ir padaryti milžiniškus nuostolius. Kelias dienas ėjo nepaprastai karštos derybos, pasitarimai tarp generalinės prof. s-gų valdybos ir vyriausybės narių

Generalinė taryba atsisakė pri-

Olga Simaitytė visus kviečia į „J. Verdi“ 6 - XI - 38

imti Sovietų s-gos prof. s-gų auką streiko fondui 1 milijoną sv. sterlingų.

Pagaliau po kelių dienų streiko, generalinė taryba nutarė streiką nutraukti, nes vyriausybė pasižadėjo priversti darbdavius patenkinti angliakasių reikalavimus.

Tai buvo didelė prof. s-gų jėgų demonstracija. Tokią pat demonstraciją jie galėtų surengti bet kada, tačiau prof. sąjungos nenori daryti valstybei nuostolių ir tik, niekeno nesuvaldomų kapitalistų išvesti iš kantrybės, griebsiasi tokių rimtu priemonių kaip generalinis streikas.

Ir dabar konservatoriai, nors ir vesdami labai jau konservatorišką politiką, vis tik viena akimi žiūri, kaip

į kiekvieną jų žygi atsilieps profesinės sąjungos, ypač šiuo metu kai pradėta didžioji apsiginklavimo programa ir ginklų ir amunicijos dirbtuvės dirba tūkstančiai darbininkų. Čemberlenas buvo pasikvietęs pas save generalinės prof. s-gų tarybos narius ir asmeniškai juos prašė padėti vykdyti tą programą.

Anglų profesinės sąjungos visur pasisako už taiką ir demokratiją. Nemažą materijalinę ir moralinę pagalbą jos suteikia ir dabar kovojančiai Ispanijai ir Kinijai.

Profesinių s-gų kongresus atidžiai seka visa Anglija ir visas pasaulis, nes tai trečdalis ar daugiau Anglijos gyventojų kongresai.

Dėka savo profesinių s-gų anglių darbininkai gali pasidžiaugti nemažais laimėjimais. Dabar ir paprasčiausias darbininkas per savaitę uždirba po 3—4 svarus, turi darbo apsaugą, higieniškesnes darbo sąlygas ir t. t. Jie neseniai gavo apmokamas atostogas, gal būt, netrukus gaus ir 40 darbo valandų savaitę.

Organizacija — didelis dalykas. Anglijos darbininkai gerai tai supranta.

B. Dundulis. — „L. Ž.“ London. 1938. VIII. 15 d.

1938 M. MOTERIS GROŽIO IDEALAS

Anglija kiekvienais metais renka savo grožio karalienę. Taip pat ir šiais metais jina bus renkama. Tikslai šieis metais grožio karalienei bus patiekti nauji reikalavimai. Grožio karalienė galės būti išrinkta ne tik graži mergaitė, bet kartu ir labai inteligentinga. Komisija turės patikrinti tos gražuolės žinias. Komisija klaus istorijos, pasikalbės aktualinėmis problemomis, tirs žinias moksluose, politikoje ir mene. Taip pat patikrins, ar grožio karalienė samojinga ir ar turi kitų pirmenybių. Tikslai po to, kai visa tai bus tinkamai įvertinta, gražuolė galės būti išrinkta grožio karaliene. Dabartinis anglių šūlis yra tai, kad kūno grožis sutaptų su dvasios grožiu.

Keistu, Bet Gan Svarbiu KLAUSIMU

Mes daug kalbame apie progresą, daug kalbame apie mūsų augantį jaunimą, bet visgi per daug mes jį paliekame savam likimui. Mes stengiamės duoti savo vaikam mokslą, galimybę progresuoti, bet viena pamirštame — patį auklėjimą, t. y. paruošti juos pasauliui, kurin jie turės žengti.

Man teko daug kartų matyti, kai ne tik mūsų vaikai, bet tuo labiau mūsų tėvai, pakliuvę kokiose nors iškilimėse, o ypač dar pokilin — jaučiasi lyg pelės pagautos: dairo į visus šonus, žiūri, ką kaimynas daro kad pačiam nesunklydus. Kitas dargi išpraktaituoja per tokias iškilmes ir keikia visus buržuazinius prietarus prie valgio ir šiaip.

Jei jau seniams būtų dovano tina — jaunimas mandagumo ir gražaus elgesio taisykles turi žinoti. Tai turime visi žinoti, nes vis dažniau ir dažniau tenka mums bendrauti su vietiniais ir pasijutę jų tarpe labai varžomės.

O juk visa tai lengvai nugali ma pridėjus kiek nors gero noro. Ypač mes tėvai turime tai žinoti, kad galėtume pramokyti vaikus. O kad visa tai įteitų į kraują, reikia ir namuose prisilaikyti šių taisyklių.

Kai kas sakys, kad tai mums darbininkams netinka. Kodėl? Nematant pateisinimo. Gražiai elgtis turi visi mokėti kokioje socialinė padėtyje bebūtų, gi žinodami kaip elgtis žmonėse, nevarčytis kepurės rankose susitike dargi su mūsų darbdaviais, kas teko ne kartą matyti

Ir manau, jog laikraštis geriausia vieta šia tema bent truputį pakalbėti ir įsidėmėti kai kurias būtinias sąlygas ir jų prisilaikyti, kad mus vietiniai ir bendrai svetimtaučiai nevodintų laukiniais.

Šis skyrius pasirodys laikraštyje tik tuomet, kuomet kita medžiaga leis, bet visuomet bus ras ta gabalėlis vietos skaitytojams atsakyti į klausimus šioje srityje, jei toki pasieks redakciją iš skaitytojų pusės. Todėl prašom adresuoti laiškus „A. L. Balsas“ adresu pirrašant — „Elgesio Skyriui“.

Ypač šiuo skyriumi turėtų susidomėti mūsų draugės, nes jei daug kas vyrams būna dovanotina — merginoms tai paskaitoma di dele nuodėme. Tai neteislinga, bet taip yra ir kol kas su tuo turime skaitviti iki galėsime savotiškas, mums artimas mandagumo taisykles įvesti.

Pradžiai bendri patarimai, kurie gan svarbiūs. Mūsų vviršikiai dažnai nesvarbaito su žodžiais ir kartais gerai nemokėdami kalbos, stengiasi kalbėti ispaniškai, bet tik žodelius, kuriuos girdi nuo neišauklėtų kapatasų ar gat vėje. Jau nekalbu apie žodžius, kurie prasideda „p.“ raide. bet nemandagu juos ir pakeisti kitais, kurie kiekvienam duoda su-

prasti koks žodis norėta pavartoti. Šie skambūs ir taip čia įprasti žodeliai nevertotini niekur nes vienur juos vartojant nepasijusite, kaip išsmuks kitur kur nenorėtumėt juos pavartoti.

Namie su vaikais reikia elgtis mandagiai, nors ir prisilaikant tam tikros disciplinos, bet niekuomet nereikia juos vadinti bauriais žodžiais, nes nuo to nukenčia abi pusės: vaikas tėvų pradeda negerbti, antra, kūdikis pradeda save nieku neskaityti ir niekad nežinos kas yra įžeidimas, neteks savygarbos, kuri reikalinga kiekvienam žmogui.

Pas mus dažnai tenka išgirsti posakis: „Tai, namie jausiesi ir prisilaikysi visu taisyklių Pataikysime nuėję į svečius.“

Bet kas gaunasi? Kuomet būni neįprates — ir svečiuose greitai pasirodo, kad tas žmogus tik čia laikos tų nelaimingų taisyklių, o namie gyvena šiaip sau, nes laisvas nesijaučia. O laisvas jausiesi visur, kuomet jau būsi į šias visas taisykles įprates ir nereikės apie jas galvoti, bet vis kas savaime gausis. O tai galima pasiekti tik visur tų taisyklių prisilaikant.

Nors nėra sunkios ir baisios, kaip kai kas galvoja. Jos labai paprastos ir naudingos žmogui. O be jų šiandien apsieiti negalima ypač jų turi prisilaikyti mūsų jaunimas, kuris susiduria su įvairių tautų žmonėmis ir dažnai menkniekiu parodo savo neišsiauklėjimą ir meta dėmę ant mūsų visų.

Mes nuo daug savotiškų dalykų atsisakėme, laikas ir šioje srityje jau atsistoti kaip reikia ant kojų. Nebliaujame kiekvieniame kafe, nusiimam kepurę, tad kodėl ir nečėpsint negalime pavalgyti? Kodėl kosėdami neprisidengiamo burnos, kodėl tuojau pavalgę išsižioję krapštome burnos neprisidengę dantis? Juk visa tai galima atlikti kaip ir kiti žmonės — bus gražiau ir dargi sveikiau.

Nereikia mums būti aristokratais, bet bendrų taisyklių visgi turime prisilaikyti, kad galėtume kartu su kitais eiti ir iš kitų nesiskirti.

Tiek šį kartą. Ateinantį kartą pakalbėsime apie kurį nors dalyką atskirai ir iš pagrindų. Nekalbėsime jau apie visai aiškius dalykus, bet liesime šiek tiek sudėtingesnius, kad veltui nedarkyti popierio laikraštyje.

Daugelis skaitytojų gan dažnai parašo Redakcijai laiškų įvairiais klausimais. Labai malonu, kad rašo ir mes visus laiškus mielai noru atsakinėjame. Tik ne visi rašantieji prideda atsakymui pašto ženklelį. Pridėkite ženklelius atsakymui.

PEINADOS "ENRIQUE"

Šioje lietuvių savininko lietuvių kirpykloje savo plaukus garbanuoja ir puošia visos lietuvaitės, kadangi darbas atliekamas moderniausiomis mašinomis prityrusių specialistų gražiai, naujoviškai ir ekonomiškai. Kuri lietuvaitė dar nėra Peinados "Enrique" klijantė būtinai pabandykite, o esame užtikrinti, kad ir savo draugėms šį adresą nurodysite:

DOMINGUEZ 524 PINEYRO

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

KELIAUTI

EURŲPON?

"MEDDA Ltda."

Sociedad Maritima y Comercial

502 Lavalle 502—Buenos Aires

Sucursal: SAN MARTIN 699, ROSARIO

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

ATSIKVIEST

GIMINES?

PARDUODA LAIVAKORTES PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Korespondentai rašo

KAIP BUS SU LIETUVIŠKOMIS KNYGOMIS?

Montevideo. — Lietuvos Užsienų Reikalų Ministerija yra prisiuntusi Urugvajaus Nacionalinę Biblioteką kelis šimtus knygų. Buvo paskelbta spaudoje, kad tomis knygomis bus įsteigtas prie minėtos bibliotekos lietuvių skyrius, kad Urugvajaus lietuvių galėtų jomis šviestis. Bet jau keli metai praėjo, o skyriaus vis dar nėra įsteigta. Kai kas dėl to kaltina ministeriją. Aukštuoli, kad jis nepasirūpina lietuvių kultūros protegavimu šioje valstybėje, kur knyga vaidina didelį vaidmenį. Kad patyrus tikras lietuviškos knygos ignoravimo priežastis, žurnalistas J. Lazdauskas ketina padaryti vizitą Nacionalės Urugvajaus Bibliotekos direktoriui Dr. Scaroni, o vėliau painformuoti DULR Pirmininką ir parašyti straipsnius „A. L. Balsui“ ir dienraščiui „Naujienos“, kad tokiu būdu iškelus nugarimzdusias lietuviškas knygas ant kranto, kad jas pasiektų skaitytojų rankos.

A. Paupietis.

DARBAI IR UZDARBAI BRAZILIJOJE

Sao Paulo. — Brazilijos lietuvių sostinėje — Sao Paulo, — kaip ir visoj Brazilijoje reiškiasi sunkus ekonominis krizis darbo klasei.

Didžiama darbininkų, gaudami nuo 700 iki 100 reisu valandai, per mėnesį vos uždirba 240 milreisu. Kambarys 4 x 4 kainuoja 100 milreisu mėnesiui, duona — 1000 reisu (milreisas) kilogramui, jautiena 1400 reisu kilogramui, o kiauliena 3600 reisu kilogramui. Tenka gyventi pusbadžiai, o apie geresnių rūbų įsigijimą nėra nė kalbos.

Kiek geriau uždirba amatininkai: batsiuviai, siuvėjai ir kiti, kurie per 10 darbo valandų uždirba apie 12 milreisu.

Jokio amato nemokanti darbininkai dabar važiuoja į kavos plantacijas ir šiaip į ūkius. Ten bent kambarys ir kurias mokėti nereikia, o didžiūmoje atsitikimų galima naudotis žeme daržovių pasisodinimui ir paukščių auginimui.

Jonas Butauskas

SOKIAI SU PRAKALBOMIS

Montevideo. — Lapkričio 6 d. 3 v. pp. Konstruktijos Darbininkų Sindikatas rengia šokus su prakalbomis, kurios įvyks U. Zydų Banko salione, calle José L. Terra 2528.

Nesenai iš Meksikos parvykęs minėto sindikato sekretorius Pedro Milesi, kuris dalyvavo Lotynų Amerikos Darbininkų Kongrese, skaitys parskaitą iš to kongreso nutarimų. Dalyvaukime visi, įėjimas veltui.

A. Paupietis

PARAMA ISPANIJOS RESPUBLIKAI

Montevideo. — Darbininkų Medžio Apdirbimo Sindikatas, įvykusiame spalį 19 d. š. m. susirinkime, nutarė paaukoti Ispanijos lojalistams vienos dienos uždarbį kad tuomi juo daugiau prisidėjus prie respublikai laimėjimo kovoje su sukilėliais fašistais.

A. P.

MIRE JAUNAS LIETUVIS

Rosario. — Priemiestyje Pueblo Nuevo 16 - X - 38 mirė drg. Juozas Jekelis, sulaukęs vos 18 metų amžiaus. Tą jauną gyvybę pakirto negailestingoji džiova, kuri jį kamavo apie metą laikus. Per draugų J. Svetko, K. Ačiaus ir P. Kraujalio pastangas parinkta aukų. Savo aukomis prie laidojimo prisidėjo sekanti draugai: Po \$ 5,00: J. Svetkas, Pr. Rusteika, St. Užkuryš ir S. Svetkoff. Companero de golf \$ 5.60. Po \$ 3,00: A. Matulis, J. Valaikis, Aidukas. Po \$ 2,00: K. Kalainis, P. Kraujalis, St. Zekis, St. Markūnas, E. S. Monosc. A. Giteff, R. Viel, A. Užulinskas ant ru kart, St. Lekis, A. Ramanauskas, Lechero. Po \$ 1,00: K. Briedis, E. Mozo, M. Jurdonoff, B. Fernandez, Ale Gul, Miguel Macia, B. Siri, Pr. Vlyack, M. Fraickoff, K. Baniulis, J. Ervik, K. Bolion, Simove L. Juan, A. Švarlis, P. Seniūnas, K. Sargiūnas, Ivanauskas, K. Malvinas, J. Zukevičienė, J. Aleknavičius, B. Adomaitis, St. Borisas, Pr. Čižas J. Rukšys, A. Starkevičius, J. Povilaitis ir J. Ju. Po \$ 0,50: Kolega, J. Genbrolis, Luis, A. Olvira. Andrauskas, P. Sorila, J. Vasilauskas, K. Matulaitis, J. Jankūnas, Asteikis, Po 0,60: J. Pajarskis. \$ 0,20: J. Somovich ir Vichilauski 0,10 cent. Iš viso surinkta devynios dešimtys penki peza ir dešimts centų.

Drg. Jekelis palaidotas 18 d. spalį Villa - Galvez kapuose. Išsėkis jaunas drauge amžinai šios šalies žemelėje.

Kaimynas

SAVOTIŠKA KRITIKA

Montevideo. — Kartą „A. L. Balse“, rašydamas tulus reiškinis Unio ir Pasamolino gyventojų tarpe pabrėžiau, kad tiek lietuvių, tiek kitataučių tarpe yra blogo ir gero.

Už mėnesio po to „N. Bangos“ Don Pedro iškelia 4 to rajono lietuvių pavardes. Kam mėtyt šešėlių, juk aš tų žmonių blogai neminėčiau.

Yra didelis trumparegiškumas bandyt nustatinėti ką nors prieš „A. L. Balsą“, kuris tiek daug nuoširdumo yra parodęs „N. Bangai“ ir Urugvajaus lietuvių socialistinei veiklai.

A. Paupietis.

BATSIVIAI LAIMEJO STREIKĄ

Montevideo. — Spalį 24 d. š. m. Batsiuvų Sindikatas buvo įteiktas darbavimas reikalavimą pakelti batsiuviams 50 nušimėčių algos. Savininkai, matydami darbininkų vieningumą ir tvirtą pasiryžimą išreikalauti geresnių duonos kėšnį savo šeimynoms, pasirašė su darbininkais kolektyvę sutartį, kurioje pasižadėjo išpildyti darbininkų reikalavimus. Po dviejų dienų streiko visi darbininkai grįžo prie savo darbo.

Antanas P.

„Argentinios Lietuvių Balse“ bendradarbiauja geriausi Argentinos, Urugvajaus Lietuvos ir U. S. A. demokratinės spaudos rašytojai.

„Argentinios Lietuvių Balse“ bendradarbiauja geriausi Argentinos, Urugvajaus Lietuvos ir U. S. A. demokratinės spaudos rašytojai.

NUPIGINTOS KNYGOS

10 paveikslų albumų papuošimui ir dovanoms: Kipras Petrauskas, Alė Sidabraitė - Petrauskienė, Vincė Jonuškaitė - Zau-nienė, Petras Oleka, Juozas Mažeika, Ipolitas Nagrodskis-Nauragis, Feliksas Vaitkus, Dariusis Girėnas, Juozas Komaras ir samanotos bakūžės vaizdas, — visa serija kartu parduoda už \$ 1,00.

Vedybos ir jų higijena, iš gydytojos Volkovos vertė D. Braziulis, 64 puslapiai. Šią knygutę turi perskaityti visi vyrai ir moterys, ypač vedusieji ir besirengia vesti. Lietuvoje ji kainuoja Lt. 1.50. „A. L. Balse“ parduoda po \$ 1,00.

Laiškai Giminiams: Broliui, žmonei, tėveliui, motinėliui, žmonelei, brangiausiems tėveliams ir t. t. eilėmis spausdintų laiškų su papuošalais rinkinys iš 10 už \$ 1,00.

Provokatorius, garsiausio USA darbininkų rašytojo, Upton Sinklerio romanas, išleista dve jose knygoje. Kiekviena knyga parduoda po \$ 1,00.

Kelio į Vilnių Beieškant, Dailvos parašytas istorinis - politinis - mokslinis veikalas. 191 pusl. Kaina \$ 2.00. Laikė nupiginimo parduoda po \$ 1,50.

Dieviškasis Maras, parašė J. Most, sulietuvino P. Pavilonis. Pustl. 28. Kaina \$ 0,30.

Iš Buities Grabo. Antano Vilučio pirmas pradžios leidinys, 47 pusl. \$ 1,00.

Laisvos Valandos, Dr. V. Kudirkos poezija. \$ 1,00.

Naminė mėsą ligintoja ir Uodas Drugio Skiepiotojas, iliustruotas. 83 puslapiai. \$ 1,00

Žodynas Lietuvių - Ispanų kalbos 150 puslapiai, \$ 1,00.

Žmonių Lyties Gyvenimas, 48 pusl. \$ 0,60.

Sapnininkas, 128 puslapiai, \$ 1,00.

Pinigus su užsakymais siųsdami adresuokite:

„A. L. BALSAS“
Casilla de Correo 303
Buenos Aires, Argentina

„Argentinios Lietuvių Balso“ KALENDORIUS 1939 METAMS

Jau ruošiamas spaudai. Jame ilps beletristikos, poezijos, mokslinių raštų ir platus informacijos skyrius. Dalis kalendoriaus bus pašvesta supažindinimui su Pietų Amerikos valstybėmis. Bendradarbiai prašomi siųsti raštus dabar. Argentinios ir Urugvajaus lietuvių firmos prašomos priduoti savo skelbimus. „A. L. Balso“ kalendorius 1939 metams bus dar įdomesnis negu pirmesnieji mūsų kalendoriai. Visiems 1939 metų „A. L. Balso“ prenumeratoriams jis bus duodamas nemokamai, o taipgi išsiuntinėtus Lietuvai, į USA ir kitur, kur tik yra „A. L. Balso“ prenumeratorių. Raštus ir skelbimus siųsdami adresuokite:

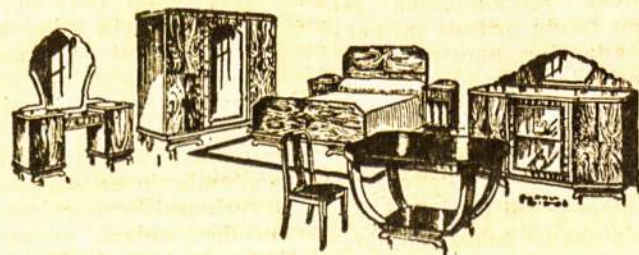
„A. L. Balso“ Kalendorius,
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina
Asmeniškai kreiptis Redakcijon: Independencia 2706. U. T. 45 — 1018.

Knygos yra turtas. Neduokite joms pelyti. Atneškite jas „A. L. Balso“ knygynan, nes perskaitytomis knygomis galite užsimokėti prenumerata.

A. MUSKETAS

Lietuvis radio technikas
Monaco 4423 (altura Sanabria 2700)
Villa Devoto — Buenos Aires
Fabrikuoja radio aparatus nuo mažiausio iki didžiausio. Vietiniam pasiklausymui beveik veltui, o kas nori girdėt Vokietiją, Prancūziją, Rusiją, Angliją ir Ispaniją — trumpųjų bangų aparatą pastatai į namus. — Taipgi sutaisau ir atnaujina visokios aparatus, o taipgi kreipsitės kitur — pasiteiraukite čia. įvedu elektros instalacijas. Pirs negu

J. AUKŠTIKALNIS & B. EIDUKONIS

Baldų fabrikas „Lituania“

c. ENSENADA 141 — SARANDI — U. T. 22 - 5461

Baldų parduotuvė:

Av. MITRE 2843 — AVELLANEDA — U. T. 22 - 5699

Kuomet Jums ir Jūsų pažastamiems bus reikalingi nusipirkti baldai valgomam, miegamam, saloniui ar kitam kambariui, tai pirmiausiai negu nusipirksite kitur, būtinai pasiteiraukite pas Aukštikalnį ir Eidukonį. Moderniausi ir stipriausi baldai parduodami pigiausiomis kainomis, lengviausiomis sąlygomis ir savais kamionais dastatoma į visas Buenos Aires miesto dalis ir priemiesčius bei ūkius.

MODERNIŠKA VISŲ LIGŲ KLINIKA

BENDROJI KLINIKA: Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas.

Nervai. Galvos skundėjimai. Reumatizmas. Gemorojos.

PLAUCIŲ LIGOS: Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydomi.

VENRINĖS LIGOS: TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606—914. Odos ir kraujo ligos.

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3. Mėnesinis abonenas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmad. nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: rusiškai ir vokiškai.

Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

Suipacha 28 Buenos Aires

Jei nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis pas

Dr. A. Godel

KUR BŪSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS.

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLÉNORRAGIJA - TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais

SIFILIS 606 - 914

Odos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarūs menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ, KEPENŲ SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542. Buenos Aires

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA

APTARNAUJAMA GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moksliniai elektrolisis, uertroskopija. Sifilis (606 - 914) imptrolisis. Gydoma pigiai. Oda: Ache

egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitas. Širdies ligos. Viduriai, virškinimas: Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozavimas nuo pirmos savaitės, gimdymai, matris. Hemoroidas: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. Gerklė nosis ausys: Tonsilų polipų operavimas, etc. Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA INFRARAUDONI.

PATARIMAI \$ 3.—

Priėmimas: nuo 10 - 12 ir 15 - 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015

DIDELĖ LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA „PAVON“

DIREKTORIUS IR SAVININKAS

DANTŲ GYDYTOJAS N. KRUKAUSKAS

Dantis gydo ir taiso gydytojai specialistai,

diplomuoti Argentinos universitetuose.

Plombos nuo \$3. Balti dantys nuo \$ 4. Dantys ir koronos iš 22 karatų aukso nuo \$ 10. Kaučiuko dantys, porceliano koronos, aukso ir platinos plombos. Peržiūrėjimas ir traukimas veltui, jeigu dedami nauji dantys. Ilgametė garantija. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 20 val. Tik 4 kvadros nuo Avenida Mitre. Priveža: telefonai: Nr. 3, 17, 21, 22, 24, 29. Omnibusai S. A. T. I. A. 1, 3, 5, 7, 8, 9 ir „Veloz“.

AVENIDA PAVON 488 — PIÑEIRO - AVELLANEDA

Keliauk ir kviesk

SAVO SEIMĄ LAIVAIS

Gdynia - Ameryka

LINEAS

DE NAVEGACION S. A.

Sekantis išplaukimas į Santos, Rio, Victoria, Dakar, Boulogne, Kiel ir Gdynia

s/s „Kościuszko“

Lapkričio 19 d., 1938

PIGU

Kainos be kompetencijos

PATOGU

kabinos 2 asmenims

VALGIS

sveikas ir skanus.

Generalinis atstovas laivakorčių pardavimui: J. C. STEPOWSKI

Sarmiento 470 Buenos Aires U. T. 34 - 1474

Laivakortės išvykimui ir giminii atsilieptimui

parsiduoda

BANKUOSE IR TURIZMO

AGENTUROSE

PARDUODU CIGARETŲ, TABAKO, popierio ir avalinės kraituvę tirstai lietuvių apgyventoje vietoje su visom prekėm ir įrengimu už pusę kainos. Kreiptis pas savininką: Sr. R. Kapočius, Jaramillo 680, Avellaneda. (Airtura: Mitre 200. (416-19)

SIUVĖJAS J. ARLAUSKAS kviečia Barraku lietuvių apankyti jo siuvyklą, kur yra įvairus medžiagų pasirinkimas ir rubai pasiuvami su garantija: California 1362.

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI ATSLIEPKITE jaunai našlei vedybų tikslu norinčiai išvažiuoti. Tikyba ir turtas nesvarbu. Foto ir biografija būtina. Atsakysiu tik į rimtus laiškus. Lietuva, Klaipėda. Klaipėdos paštas iki pareikalavimo G. Naruševičienė.

PETRO VAITONIO RESTORANAS Montevideo miesto centre, geriausioje ir patogiausioje vietoje. Svariai gaminami europiejiški ir vietiniai valgiai. Įvairūs gėrimai. Nakvynės. Mandagus ir greitas patarnavimas. Bilijardas, etc. ITUZAINGO 1261 — MONTEVIDEO, R. O. U. (417 - 24)

SIUVIMO AKADEMIJA Anelė Zacharuskaitė, sav. calle Cachi 896, N. Pompeya. Siuvimo ir kirpimo mokytoja. 14 metų dirbusi Prancūzijoje, priima mokines patogiomis sąlygomis. Nebrangiai pasiuva, kokiūms paltus ir sukneles.

FEINADOS "CASA MARY" María Padimanskienė, savin. Daro visokius peinados, dirba permanentes su moderniausiomis mašinomis. Darbas atliekama specialiai. Ponios ir panelės prašomos persitikrinti, o būsit patenkintos: Catamarca 1032, Bs. Aires (3 kvadros nuo „A. L. Balso“)

ZEMĖS SKLYPAI PARSIDUODA labai geromis sąlygomis įvairiose Buenos Aires miesto dalyse ir priemiesčiuosė. Kas nori pirkti, kreipkitės pas: Sr. A. Zidelis, Las Heras 737, Hurlingham, F. C. P. (418 -)

PARSIDUODA ALMACENAS pirkėjas nori sąlygomis, t. y. su su didele klientela kokiomis lygoprekių balanso. Kas pirkas, padarys Amerika. Kreiptis pas savininką vietoje: calle Paraguay 2596, (kampas Valparaiso 2208), Puente Alsina. (419 - 22)

PARSIDUODA MŪRINIS NAMAS labai pigiai. Gerai įrengtas, įvesta elektros šviesa ir visi patogumai. Graži lietuvių apgyventai vieta. Tartis vietoje: calle Itapiru 2022, Villa Castellina arba „A. L. Balso“ Redakcijoje. Dalis duodama išsimokėtinai. (419 - 22)

Lietuvis Fotografas U. T. 22 -- Avellaneda -- 5552 ING. HUERGO 1144. D. SUD

RASOMOJI MASINĖLĖ (PORTATIL) parsiduoda labai geromis sąlygomis draugijai arba pavieniams korespondentams. Del sąlygų kreiptis „A. L. Balso“ Redakcijon.

BIZNIERIAMS GERA PROGA! Išsinuomuoja didelė vieta almacenui. Tartis c. Isleta 3810. (kampas Balcarce), Valentín Alsina. (419 - 22)

VISUS TEISMŲ REIKALUS kaip tai: Sužeidimus darbe, šeimų persiskyrimus ir kitus civilinius, kriminalinius ir komercinius dalykus pasekmingai atlieka „Estudio Juridico Dr. Luis E. Cordeiro y Oscar A. Garzón, su Lietuvių skyriaus vedėjas F. Dombavas. Pagelbsti Arg. pilietybės išgavime, daro ir išrūpina visokius dokumentus. (Nuo 10 - 12 ir nuo 16 iki 19 val.). Tucuman 1475, piso 2 B, Bs. As.

SIUVĖJAS

EMILIO SINKAS c. C. Calvo 2880 Dep. G. Bs. Aires. Siuva paltus ir kostiumus vyrams ir moterims pigiai ir sulyg patulinių madų. Persitikrinkit!

NAUJAUSIOS MADOS

Puikūs paltai, dailūs kostiumai ir elegantiškos suknelės gražiausia siuvama tik pas Modistę Danutę Estados Unidos 1080 — Bs. Aires

Rosario lietuvių dėmėsiui DAKTARAS E. LEVINAS Kalba lietuviškai. Diplomuotas Argentinoj ir Vokietijoj gydytojas, specialistas moterų ir vyrų ligų. Gydymas moderniškai ir nebrangus; ištyrimas su X spinduliais. c. MITRE 923, Telefon: 3670 Rosario

AUKŠTOJI ŠOKIŲ STUDIJA

Tango, Fox-trot, Vals, Rumba Cubana, etc. Jūs išmoksitė į kelias valandas su prof. Levickiu. Pamokos individualės ir kolektyvės. Priima šokiomis ir švenčių dienomis. Mokestis ekonomiškai. 8 pamokos už \$ 1.00. RIVADAVIA 2237 U. T. 48-0137

Dr. S. Schavelson

Ligoninės Muniz klinikos vedėjas, priima asmeniškai savo klinikoje. — Gydo vidurių ir moterų ligas. Akių, ausų, gerklių ir nosies. — Kraujo, šlapinimosi ir lyties organus. — Peršvietimas rentgeno spinduliais ir determija. Kalba rusiškai ir lenkiškai. — Priima nuo 14 iki 16 ir nuo 20 iki 21 val. kasdien. Sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto. PUEYRREDON 936, Bs. Aires

SMŪLKŪS SKELBIMAI

TABAKAS iš U. S. A., Turkijos ir Europos. Gilzės, popieris, laiškams blokal, rašymui medžiaga. Taip pat galima nusipirkt sapnininką ir lietuviškų knygų bei laikraščių. Asmeniškai kreiptis šiuo adresu: **Ladislao Laszkiewicz, Av. L. N. Alem 1140 - Bs. Aires U. T. 31 - Retiro - 8324**

WOLFF ARENDAR & HIJO Máximo Paz, Esq. S. Fé, Lanus O U. T. 241 — Lanus — 673

Planai ir Leidimai

iš sostinės ir provincijos miestų valdybų leidimai išgaunami 10 dienų bėgyje. — Parsiduoda statybos medžiaga lengvais išsimokėjimais. — Mekaniska medžio dirbtuvė. — Pastatome namus kreditan iš savo medžiagos, įmokėjus 50%. — Pasiteiraukite be atidėlio jimo.

ANILINA "COLIBRI"

nudažymui visokių medžiagų Tėpalas avalinei "COLIBRI" Dažo - žvilgina - Konservuoja

KILNIOS SIELOS DRAUGUŽI, jeigu gyvenime nieiškai turto, o tik švelnios sielos, kuri tave suprastų ir padėtų tau sukurti ramų šeimos židinį, rašyk našlei 38 metų, turinčiai 12 metų dukrelę. Tikyba ir tautybė nesvarbu. Foto būtina. Klaipėdos Paštas, Darbininkų Susivienijimo narės knygelė Nr. 2505 C. V. iki pareikalavimo.

Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas **GALICIA 814 — PIÑEYRO (Kampas Rivadavia)** Dantų gydymo konsultorija, kurioje atliekamas gerai darbas, pigiomis kainomis. Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

B. IVANAUSKAS Angliškos medžiagos, paryžiškos mados, lietuviškas darbas — kiekvienam vyrui užtikrina turėti gražius, madnus, praktiškus ir ekonomiškus rūbus. Užiekit pasiteirauti: **AVENIDA ALCORTA 3731 (Savi namai) N. P., Bs. Aires**

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Cerrito 1493 Priima nuo 10 — 12 ir nuo 14 — 16 val. šeštad. iki 12 v. U. T. 44 — 5243 Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatym numatytomis nedarbo dienomis bei Argentinos Respublikos svarbiausiomis šventėmis.

JONAS KRIŠČIONAS, mūrinių namų statytojas: Tabarė 6971, V. Lugano, Bs. As.

EDUARDO SADAUNINKAS

savo kamionu dastato į namus lietuvišką duoną, silkes, rusišką degtinę ir kitus maisto produktus: **Sarratea 2125 — Valentín Alsina. U. T. 24 - 8139. (353-76)**

IGNO ŠIMKAUS

Baldų Dirbtuvė Segurola 2519. U. T. 50-4986.- Gerai padirbtus baldus pirk visuomet pačioje dirbtuvėje, kuri gamybą kontroliuoja pats savininkas. Čia pirkis pigiai, nes nemokama jokiems tarpininkams nei „lujo“. Prašau atsilankyti. (413 -)

PINTUOJU NAMUS PIGIAI

ir gražiai. Laišku arba asmeniškai kreiptis: **St. Majauskas, J. Jaures 790, Val. Alsina. (412 - 15)**

P. P. KUBILIAI

upirko ir pagerino almacena, **Chile 2102, Villa Castellina.** Lietuviai, palaikykite savuosius, kurie teikia pirmos rūšies prekes patogiomis sąlygomis. (414-17)

AKUSRĖ EUROPIETĖ

Filomena Beneš Bilek Diplomuota Pragos ir Buenos Aires universitetuose. Specialė pagalba gimdančioms. Neštumas, skuboti atsitikimai. Šlapuno analizis, blenoragija, nereguliarės menstruacijos. Moterims lietuviškas numazintos kainos. Pasitarimų valandos nuo 7 iki 21 ir sek madieniais. Trys kvadros nuo Constitución aikštės. **Lima 1217, U. T. 23-3389 Bs. As.**

JUSTINAS VAICIONAS

 Pigiai ir sąžiningai taiso gramafonus, laikrodžius ir visokius kitokius daiktus. **Pavon 1020, Piñeyro (Taipgi gaunamas Balsas)**

BYLAS TEISMUOSE VISUOMET LAIMI

ADVOKATO DR. JULIO H. CASTILLA Juridinių ir Komercinių Reikalų Studija **SUIPACHA 536. U. T.: 35—1680, BS. AIRES** Veda civilines, komercines ir kriminalines bylas visuose teismuose. Išieško palikimus ir skolas. Išreikalauja darbininkams kompensacijas už sužeidimus ir už paliuosavimą iš darbo, pasiremiant įstatymu 11.729. Patarimai veltui **SKYRIUS: Calle 8 Nr. 1334, U. T.: Paz 1955, La Plata**

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

 Iteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygučių be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygučių (guias) ir veltui suteikia darbą savo mokiniams, kurie te pageidauja. **PILNAS KURSAS \$ 50. U. T. 21 - 0265** Calle VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

Atvykus

iš provincijos, su reikalais arba keičiant tarnybas, geriausia apsisistojimo vieta ir švarios, pigios nakvynės prie

Argentinos Lietuvių Balso

INDEPENDENCIA 2706 — BUENOS AIRES U. T. 45 — Loria — 1018 Visos informacijos veltui Šimtai lietuvių kas mėnesis gauna darbą per „Argentinos Lietuvių Balso“, nieko nemokėdami už mūsų Darbo Biuro patarnavimą. Savo tarnybonis nepatenkinti, per „A. L. Balso“ visuomet susiranda geresnius darbus. Priveža iki durų iš Retiro tranvijai 46, iš Constitución 58 tranvijai ir 58 omnibusas, iš Plaza Mayo kolektyvas 69 ir kiti autobusai, tranvijai bei kolektyvai.

J. SUDNIUS & D. REALE

Savo fabrike išmokina važinėti autu, paruošia mekanikus, padeda surasti tarnybas savo mokiniams. **CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES U. T. 61 — Corrales — 1524**

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

VENEREAS APTARNAUJAMAS GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIS

- 1) Šlapumo analizai ligos pažinimui.
- 2) Analizai Wassermann, seilių ir t. t.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtmai, plaukai.
- 5) Hemoroides: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklių, nosies, ausys: Uždegimai, tonsilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

APLANKYKITE MŪSŲ KONSULTORIJĄ IR PAZINKITE NAUJOVISKĄ BŪDĄ GYDYMO

PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val. **PILNAS ISGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI** Ekonomiškai abonementai ratomis.

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

KRONIKA

MINISTERIS SU DULR PIRMININKU VYKSTA Į ROSARIO

Lapkričio 9, 1938, 9 v. Draugijos Užsienio Lietuviams Remti pirm. adv. R. Skipitis ir Igaliotas Lietuvos Ministeris P. Amerikai p. J. Aukštuolis iš Buenos Aires išvyksta į Rosario. Ten apsisistos viešbutyje „Savoy“, kur priimnės organizacijų atstovus ir visuomenės veikėjus.

Lapkričio 11, 1938 adv. Skipitis pasiryžęs skaityti paskaitą Rosario mieste Saladillo ar Villa Diego, žiūrint, kur vietinių veikėjų ji bus surengta.

13 - X - 38 grįžta į Bs. Aires.

PASIMIRĖ VLADAS VILEIKIS

Po 2 mėnesių ligos Bs. Aires ligoninėje Muniz 29 - X - 38 pasimirė Vladas Vileikis, radviliškietis 36 m. amžiaus. Velionis buvo visų mylimas ir gerbiamas žmogus. Jis dirbo elektros stotyje CHADE. Buvo labai taupus; paliko namus Valentin Alsinoje. Plaučių liga buvo mirties priežastimi.

Argentinoje didžiausiam nuiludime liko velionies žmona Adelė, sūnus Olesius ir dukterė Onytė.

ATKELIAVO IŠ LIETUVOS

Anglų laivu „Highland Patriot“ 29 - X - 38 atvyko iš Lietuvos p-lė Karolina Širvytė, brolio Jono Širvio kviečiama ir p-lė Veronika Širvytė, seserų Vincės ir Jadvygos bei švogerio Antano Jakimavičiaus pakviesta. Naujai atvykusios lietuvaitės yra iš Obelių valsčiaus.

Drg. Jonas Širvytis yra Elowson & Wester kompanijos pieninės vedėjas Olasacual, F. C. S. Atvykęs sutikti sesutę lankėsi „A. L. Balso“ redakcijoje.

MOKINIAI GRAŽIAI PASIRODĖ

Tėvų komitetam ir mokytojam vadovaujant, 30 - X - 38 „Jose Verdi“ teatre Tumo - Vaižganto vardo I ir II komplekto mokyklų mokiniai ir mokinės demonstravo savo vaidybinius, vokalinus ir plastinius gabumus.

A. Busilo „Muzikantai“ suvaidinta labai gerai. Deklamacijos išpildyta gražiai. Plastiniai numeriai — baletas su dainelėmis — sužavėjo visus. Plakatuose viskas buvo vadinama tautiškais šokiais.

DULRo pirmininkas adv. R. Skipitis pasakė specialiai jaunuomenės auklėjimui pritaikytą kalbą.

Nors publikos buvo neperdaugiausia, bet gražūs šeimų susibūrimas darė malonaus išpūdžio. Kas atėjo, buvo patenkintas.

Pirmosios eilės matėsi ministeris p. J. Aukštuolis, pirmasis Pasiuntinys sekretorius p. B. Blaiveščiūnas ir kiti garbės svečiai.

RUOŠIAMASI SUTIKTI NAUJUS 1939 METUS

Kaip kiekvieną metų, taip ir šiemet, gruodžio 31 d. Argentinos Lietuvių Balsas — ruošia grandiozinį 1939 metų sutikimą „Jose Verdi“ teatre.

Reikia manyti, kad broliškai susirinkis visa kolonija, ką skelbiamame iš anksto, solidarumą gerbiami.

— Parsiduoda lotas 300 varu už \$ 400 tik 6 kv. nuo stoties Ituzaingo, F. C. O. Sužinoti „A. L. Balso“.

— Kostas J. Katilius, marijampolietis, 26 - X - 38 laivu „Cap Norte“ atvyko į Buenos Aires.

— Konstancija Majauskienė 3 - XI - 38 internuota ligoninėje Rivadavia, salė 8, lova 14 bus operuojama. Linkime greito pasveikimo.

VISI „A. L. BALSO“ IGILOTINIAI STUDIJOJANČIŲ MENININKŲ TALKOJ

Šį sekmadienį, 6 - XI - 23, visa kolonija eina į „Jose Verdi“ teatrą, kurio durys atsidaro dar prieš 3 val. po pietų, o trijose prasideda programa scenoje, kad daugiau laiko ilktų šokiams.

Kolonija ateina talkon susijungusiems lietuviams menininkams, kurie parodė pavyzdį visiems. Išangos nustatyta viso labo tik po 50 centavų, o vaikams visiškai veltui.

Taip mūsų menininkai pasirodys kolonijai ir Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkui adv. R. Skipičiui, kuris šį sekmadienį „Jose Verdi“ teatre tars linksmą žodį apie studijuojančius menininkus.

Visi „Argentinos Lietuvių Balso“ igaliotiniai skleidžia propagandą už studijuojančių menininkų koncertą. Pavieniai ir šeimynos, visi į „Jose Verdi“ šį sekmadienį! Paremkime studijuojančius mūsų menininkus kuo skaitlingesniu susirinkimu!

DEŠIMTMEČIO DOVANOS PRENUMERATORIAMS

Kadangi pradėdam šiuo mėnesiu mūsų punktualesni skaitytojai pradeda mokėti prenumeratas sekantiems metams, tad „Argentinos Lietuvių Balso“ Administracija nutarė

per visą šį lapkričio mėnesį, tiems, kurie mokės prenumeratas už 1939 metus, duoti dovanų, (apart naudingo kalendoriaus 1939 metams) dar ir vertingų knygų,

kad kulturingos mūsų tautos spausdintas žodis juo plačiau paplistų šioje saulėtoje šalyje, kur tik likimo blaškomi mūsų broliai apsigyveno.

Kiekvienas jau Jabar gali pasirinkti sulyg skonio vieną „A. L. Balso“ 6-me puslapyje skelbiamų knygų. Lietuviška patarlė sako — Kas pirmesnis tas geresnis, teigį pirmiau prisuntusiems teks geriausias knygos, kurias duodame įamžindami mūsų Argentinos lietuvių balso dešimtmetį!

Asmeniškai atvykstantieji Redakcijon pasirenka knygas vietoje, o siunčiantieji prenumeratas iš provincijų malonėkite pridėti pašto ženklų už 30 centavų dovanų persiuntimui.

Siusdami prenumeratas malonėkite aiškiai pažymėti kokią knygą pageidaujate kad Jums atsistų dešimtmečio darbo atminčiai. Visi balsiečiai ir balsietės prisidėkite prie šio gražaus kultūrinio darbo talkos.

Laiškus ir Giro Postal siųsdami visuomet adresuokite:

Argentinos Lietuvių Balsas
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires.

— Vladas Balčius, iš geležinkelio griovio paimtas lietuvis ligonis, vėl išlaikomas Lietuvių Centre.

PAŠTO DEŽUTĖ

Gauti ir persiusti laiškai: Lietuvos Konsulatui, Juozui Bareikiui, Elenai Valašinaitei, Lucijai Trajackaitei, Marijai Nakaitėi, Liudui Armanavičiui, Monikai Černeckienei, Juozui Bukauskui, Jonui Vasinauskui, Mikui Šarūnui, Matui Zimantui.

Redakcijoje randasi: Vincui Balniui, Antanui Mačiulaičiui, Vincui Prielgauskui, Ambrazui Tamulynei, Justinai Kindurytei, Juozui Banioniui, Pranui Pilkiui, Lionginui Matijosui, Vėlovui Gineikai, Vladui Rumskiui, Jonui Zarauskiui, Ant. Angelskui, J. Taškūnui, Ant. Žemaičiui, V. Balvai, J. Pundžiui.

ANTANAS BERNOTAS APSIIMA SUVAIDINTI PRIEŠ 29 METUS JO VAIDINTĄ ROLĘ

Laiškas Redakcijai.

Gerbiamoji „Argentinos Lietuvių Balso“ Redakcija:—

Nuolat skaitydamas visos pažangiosios Argentinos lietuvių visuomenės mylimą „A. L. Balso“, jo numeryje 416 radau pasiūlymą, kad suvažiuotų į Buenos Aires pirmojo Argentinoje lietuvių vakarėlio artistai ir suvaidintų tas pačias roles.

Taigi aš esu vienas iš tų, kuris prieš 29 metus Buenos Aires mieste vaidino pirmutiniam lietuvių vakarėlyje. Greit sukanka 30 metų nuo to įvykio. Ir aš šiūmi pareiškiu, kad minint tą jubiliejų, aš sutinku atvykti į Buenos Aires ir toj pačioj komedijoje „Nepadėjus nēr ka kasti“ apsiimu suvaidinti tą pačią rolę, kurią vaidinau pirmutinį Argentinijoje lietuvių vakarėlyje statant.

Nors jau gana senas laikas, — 29 metai praėjo, bet aš su malonumu suvaidinsiu savo rolę, kurią dar pusėtinau atsimeņu

O gal atsirastų ir daugiau pirmutinio Argentinos lietuvių vakarėlio vaidintojų? Atsiliepkite per „Argentinos Lietuvių Balso“ ir suvažiuavę parodykite naujai mūsų ateivijai, ką dar mes veteranai galime!

Antanas Bernotas.

Mar del Plata, 9 - X - 38.

A. Bernotas, kuris sutinka vaidinti su veteranais.

— „Jose Verdi teatre, Av. Al. Brown 736, Bs. Aires šį sekmadienį, 6 - XI - 38 studijuojanti Argentinos lietuviai menininkai pagerbia DULRo pirmininką adv. R. Skipičį. Teatro durys atsidaro 2:30 v. p. p. Programa prasideda lygiai 3 v. p. p. Įžanga vyrams ir moterims tik po 50 centavų, vaikams nemokamai. Ateina visa kolonija, nepaisant kad ir lytų.

BOLIVIOJE ŽEMĖ DUODAMA VISAI NEMOKAMAI

Santa Cruz, Bolivia. — Gerbiamai „A. L. Balso“ Redakcijai esu labai dėkingas už punktuolų siuntinėjimą „A. L. Balso“, kurį gaunu kas savaitę.

150 kilometrų nuo Santa Cruz aš su Dr. A. Catter raiti jojame išilgai pusantro milijono hektarų žemės sklypą, kuriame kas tik nori gauna nemokamai žemės kiek tik nori ir dar iš valdžios gauna kreditus maistui arba trioboms iki pirmam derliui.

Aš esu steigiamos „Ichilo“ kolonijos vedėjas ir jau sėju savo lauką, kurį gavau visiškai nemokamai, kaip ir kelionę. Čia jau apsigyveno 2 šeimos belgų ir 4 šeimos „sudetų“ vokiečių.

Platesnės informacijos suteikiamos Bolivijos konsulate Argentinoje.

Jonas Laurinavičius.

PRIERASAS: Mūsų teigimas pasitvirtino: Tulų DULRo sūnų „kolonizuojamoje“ vietoje Bolivijoje žemė duodama visiškai nemokamai. O M. Šalčius DULR pašalponis leidžiamame „Išvienne“ pakartotinai siūlė Argentinos lietuviams tas žemes aukštomis kainomis iš jo pirkti. Nerašes aukų (kaip „ekskursijai“), Šalčius su Veronika Verkaite - Laurinavičiene pasileido į visai negarbingas gastroles po Argentinos „Rio Hondo“. Pastaromis dienomis jis telegramomis tapo spiriamos išduot atskaitas iš sunaudotų pašalpu... Red.

Argentinos lietuviškų mokyklų delegacija, Pasiuntinybės personalas, spaud. ir org. atstovai šitaip sutiko p. Skipičį 11-X.

ARTISTŲ PASITARIMAS IR GENERALINĖS REPETICIJOS (ŠIO SEKMADIENIO GRANDIOZIŠKAM PARENGIMUI „JOSE VERDI“ TEATRE) ĮVYKS ŠĮ PENKTADIENĮ, 4 - XI - 38, 19 VAL. „A. L. BALSO“ NAMUOSE. VISI ATEINA NESIVĖLUODAMI.

S. L. Arg. 1 skyriaus visuotinas narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, 6 - XI - 38, 13 val., c. Florida 2908. Val. Alsina. Visų narių dalyvavimas būtinas.

SEKRETORIUS

Kazys Pilka 28 - X - 38 tapo internuotas La Platos Poliklinikon, salė 3, lova 12. Bus operuotas. Jį lanko brolis Leonas ir kiti draugai. Linkime greito pasveikimo.

Berisse šį sekmadienį 6 - XI 38, 15 val. čiagimiu lietuviškų būrelio popietis ukrainiečių salione. Gi 19 valandą mindaugiečiai savo salione ruošia draugišką vakarienę DULR pirmininko adv. R. Skipičio pagerbimui. Bilietai gaunami iš anksto pas „Mindaugo“ d-jos valdybos narius.

S. L. Arg. pagerbia adv. R. Skipičį šį šeštadienį, 5 - XI - 38, salione „Italia“, c. Murgiondo 2814, Valentin Alsint. (Pereitame numeryje per klaidą parašyta 1080). Ateina visi susivienijimiečiai ir ju draugai su šeimynomis, pereitame „A. L. Balso“ numeryje paskelbta tvarka.

S. L. Arg. II skyriaus darbuotojai ruošia draugišką asadą 6 - XI - 38 žinomame Valentin Alsina pušyne. Galima atvykt nuo pat ryto su savo produktais arba 12 val. prisidėt su \$ 1,00 prie bendro stalo. Po asado prasidės piknikas. Įžanga vyrams \$ 0,50, moterims \$ 0,30.

Latvijos XX metų Nepriklausomybės sukaktuvės bus minimos lapkričio 18, 1938. Argentinos latvių kolonija vieningai ruošiasi tam minėjimui. Sekančiuose numeriuose parašysime plačiau apie brolių tautos šventės ruošiamą minėjimą.

Dr. P. Olinš, Latvijos ministris, 26 - X - 38 savo rezidencijoje padarė priėmimą Pasaulio Lietuvių Sąjungos pirmininkui adv. R. Skipičiui. Prie bendru pietų dalyvavo Latvijos ir Lietuvos diplom. korp. nariai „Lietuvos Žinių“ dienraštis 30 - 9 38 laidoje ištisai perspausdino „Argentinos Lietuvių Balso“ straipsnį — Naujas Imigracijos Įstatymas Argentinoje įsigaliojo.

PAZANGUSIS JAUNIMAS EINA PAS MENININKUS

Nesvarbu kiek pavasarių per kurio ir kurios cedulą prasiūto, visi einame pas menininkus sekmadienį, lapkričio 6 dieną, 1938 „Jose Verdi“ teatre, Av. Almirante Brown 736, Bs. Aires. Pradžia lygiai 3 v. p. p. Vėluotis nepatartina.

Zavi pavasaris su savo čiulbėjimais ir žolynais bei žiedais. Tat pradėkim pavasarį linksmi! Visi eisim į menininkų iškilmę, kur didelėje jaunimo ir mūsų šeimų minioje tikrai pavasariškai pasiliuksiminsime.

Menininkų iškilmėse, kaippo garbės svečias, dalyvaus DULRo pirm. adv. R. Skipitis.

Pranė Sniegūročka.

Šį sekmadienį, 6-XI-38, visi į „Jose Verdi“ — sako Pr. Krapavickas Jr.

PAIEŠKAU TRIS BROLIUS IR sesutę Antaną, Joną, Steponą ir Ursulę Lukaševičius, pandeliečius, gyvenančius So. Boston, Mass. USA. Kas perskaitys šį skelbimą ar jie patys prašomi atsiliepti šiuo adresu: Sra. Veronika Lukaševičiūtė - Šaučiūnienė, Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina. (420-23)

PASKOLINU \$ 9.000,00

paplatinimui nuosavybės arba biznio tam, kuris turi gerantijos nekilnojamoju turtu nemažiau \$ 15.000,00. Minėtą sumą galiu paskolinti tuoj po naujų metų už 7 % ant metų laiko. Kreiptis laiškais arba asmeniškai pas: Bruno Lukošius, Nuñez 6171, Villa Urquiza, Capital. (417-20)

PIRMA LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA

VEDAMA DANTŲ GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Darbas garantuotas
PATARIMAI VELTU
MOKĖJIMAS RATOMIS

Medžiaga pirmos rūšies. Ištraukimai \$ 2, Pataisymai \$ 5.—

Pilni tiltai \$ 50.— Dantų valymas \$ 5.—

Priėmimo valandos: nuo 16 iki 20 val.

ALMIRANTE BROWN 1015

RECUERDE IMI INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

DEL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS PLAZA CONSTITUCION DE BRASIL 923

San Javojės Sin dolar